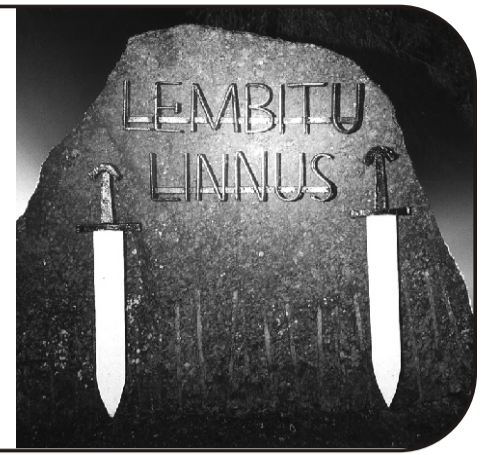


Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 3 (108)
Märts 2009

LEOLE



MÄRTS Aastal 2009

Märts on kevade alguse kuu. Kuigi veebruari viimased päevad töid maha uue valge lumevaiba, on ometi õhus tunda kevadeootust. Päevad on palju pikemad ning kel hommikuti mahti olnud taevasse vaadata, see on nii mõnelgi päeval näinud fantastiliselt ilusat päikesetõusu.

Lilli Promet on kirjutanud:

“Võib pöörast rõõmu anda
nii lihtne pajuurb ...”

Jah, piisab tõesti vähesest - näiteks ilusast päikesetõusust, et kogu päev tunduks imeline. Kui sellele lisandub veel muudki ilusat - näiteks kohtumine mõne toreda inimesega, jätkub rõõmu südamesse juba pikemaks ajaks.

Veebruar oli küll suhteliselt lühike kuu, kuid toredaid ettevõtmisi jagus sellesse päris palju.

Kuu algul võttis vallavolikogu esimees vastu meie valla uusi pikikesi kodanikke ja nende vanemaid. Seekord oli kutsutuid 39 - viimase poole aasta jooksul vallas sündinud beebid.

Kolmkümmend aastat tagasi valmis Olustveres praeguse Teenindus- ja Maamajanduskooli õppehoone. Nüüd lõpuks pandi selle lähedal nurgakivi uuele ühiselamule. Loodetavasti on järgmisel õppeaastal seal vajadusel võimalik lahendada ka Suure-Jaanis õppivate noorte elamismuresid.

Viimastel aastatel on traditsiooniks saanud isetegevuslaste kontserdid Vastemõisas. Kõik ringid, kel soov teistele näidata, millega nad tegelevad - ja et nad olemas on, saavad võimaluse esineda. Sel aastal panid oma tööd välja ka meie käsitööringid. Tore, et meil on väga palju neid, kes laulavad, tantsivad, pilli mängivad või näitemängu teevad - kurb on vaid see, et seetõttu saab kontserdil iga kollektiiv vaid ühe numbriga üles astuda, sest muidu kestaks üritus mitmeid tunde. Traditsioon on seegi, et Vastemõisas antakse kätte aasta kultuuripreemiad ja kultuurielutöö preemia. Et kultuuritöö on traditsiooniliselt rohkem naiste vedada, näitab see, et kolm esimest Suure-Jaani valla kultuurielutöö preemia saajat on naisterahvad - suur enamus selle preemia nomineeritud samuti.

Kuigi vabariigi 90. aastapäeva üritused jäävad eelmisesse aastasse, on rõõmuvast, et eelmise aasta ettevõtmiste ja neil osalejate rohkus kestab edasi. Iseseisvuspäeva aktusel Lembitu platsil olid inimeste arv ulatus neljandikuni väikelinna elanike arvust! Meie koolid olid aga tõsiselt kinni haaranud ideest „Tagasi kooli!”, mille raames toimis koostööd mitmete huvitavate inimestega.

Iseseisvuspäeval võtsid vallavolikogu esimees Arnold Pastak ja vallavanem Maie Käba vastu valla suuremaid tööandjaid ja maksumaksjaid. 2008. aastal laekus vallale üksikisiku tulumaksu 1388 kohast. Kellegi maksustatav tulu ei ületanud miljonit krooni. Enamus suuremate maksude maksjatest teenib oma tulu väljaspool valda, tihti ehituse, projekteerimise või infotehnoloogia arendusega tegelevates firmades - aga ka muudes ettevõtlussfäärides ja riiklikus sektoris: Eesti Pangas, Riigikohtus, Keskkriminaalpolitseis, Riiklikus Autoregistrikeskuses, Kaitsejõudude Peastaabis, Julgeolekupolitseis, ministriumites jm. Tööandjaid, kelle juurest saab tulu üle 10 meie valla inimese, on vaid 47. Suurim tööandja on vallavalitsus, kellelt sai tulu 395 inimest. Järgnesid Sürgavere Põllumajandusühistu (108), OU Eesti Hõõvellist (101), Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool (93), Viljandi Tarbijate Ühistu (63), Lahmuse Kool (55) ja Eesti Post (54). Haigekassast tehti väljamakseid 908 inimesele ning Sotsiaalkindlustusametist 151 inimesele.

Veebruaris viisid elu ja töö mind kokku mitme väga huvitava inimesega, kellega lävimisest jäi hinge eriline soe tunne. „Võib pöörast rõõmu anda ...”. Nende päikeselist inimeste hulgas oli nii kultuurinimesi - muusikuid, lavastajaid, kunstnikke jt - kui ka neid, kelle kohta enamasti öeldakse: *tavalised inimesed*. Tegelikult pole keegi *tavaline* - igaüks on erakordne ja ainulaadne. Minusse jätsid nad kõik killukese positiivsust, laiem üldsus aga peaks osa saama neist mõnede tegemistest - olgu siis juunis muusikafestivali käigus või detsembris jõule oodates.

Märtsis on mitmeid rahvakalendri- ja muudki tähtpäevi. Märtsis on sündinud kaks meie kandi tuntud kunstnikku - öökonnakunstnik Johan Köler 8. märtsil ja naivist Paul Kondas 31. märtsil.

Isiklikult pean väga tähtsaks emakeelepäeva. Kuigi 7. leheküljel jõuab Suure-Jaani Gümnaasiumi 11. klassi noormees Villem Voormansik järeldusele, et eesti keel on elujõuline, teeb muret mõnede noorte halb keeleoskus. Olen näinud üherealist avaldust, milles on neli kirjaviiga ja kirjutajaks - keskkooli lõpetanud noor inimene. Kirjavahemärkide ja eriti tühikute kasutamine tundub kogu aeg halvemaks minevat. Mina olen seda tähendanud pea seitsme aasta jooksul, mil Leole toimetamisega tegeleen. Järjest rohkem tundub olevat kahe äärmuse järgijaid: ühed jäta tühiku järjekindlalt iga kirjavahemärgi ette - ning nimesse Suure-Jaani vähemalt kaks tühikut - ja teised, kes ei tunnista kirjavahemärkide kõrval mitte mingeid tühikuid. Vahel teeb kurvaks ka mõne noore inimese vähene lugemus. Enda õigustamiseks öeldakse, et kes meie kiirel ajal ikka viitsib ja jõuab neid pakse raamatuid läbi lugeda. Loodan siiski, et elujõulist ilusat eesti keelt ootab ees veel palju aastaid kestmist. Vähemalt ühel päeval aastast tasub selle peale mõelda.

Päikest ja rõõmu südamesse kõigile!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee



24. veebruar

24. veebruaril kogunes Suure-Jaani valla rahvas Lembitu platsile iseseisvuspäeva aktusele, et tähistada Eesti Vabariigi 91. aastapäeva. Ilus värskest sadanud lumega talvelilm soosis üritust, kuhu oli kogunenud pea 250 inimest. Pidupäevakõnega pöördus kokkutulnute poole vallavolikogu esimees Arnold Pastak, vahepalad olid Pasunapois-

telt ja Suure-Jaani Gümnaasiumi noortelt. Nii nagu eelmiselgi aastal, said valla koolide esimeste klasside lapsed ja Suure-Jaani Gümnaasiumi abiturientid süüdata sünnipäevaküünlad - sel korral 91 tükki. Lõpetuseks söödi pidupäevakringlit ja joodi Suure-Jaani Gümnaasiumi naiste keedetud teed.

Leili Kuusk



◀ Suure-Jaani valla koolide esimeste klasside lapsed Lembitu juures iseseisvuspäeva aktusel

✓ Küünal vabariigi sünnipäevaks

FOTOD: Leili Kuusk

Mida eestlane väärtustab?

Praegune aeg on ehk parim, meile kõigile, väärtushinnangute ülevaatamise - ja ehk ka muutmise jaoks. Annavad ju praegune paljukirjutud majanduslangus ja lähenev kevad, mis tähistab uut algust, looduse tärkamist ja värskest, sellele hea aluse.

Eestlane on läbi aegade olnud töökas rahvas. See on ehk meil geenides. On ju meie esivanemad pidanud rügama teiste rahvaste heaks, alustades talupoegadest, kes töötasid mõisnike taktikepi all, lõpetades Nõukogude Liidu kommunismi all vaevlemisega. Samasugune töö, ehkki nüüd põhiliselt iseenda ja oma kodumaa heaks, jätkub ka tänapäeval. Mõnes mõttes on see kindlasti positiivne, kuid kahjuks kipub töötamine pahatihti muutuma ka ületöötamiseks - töönarkomaaniaks. Eks me kõik oleme kuulnud inimestest - või elame praegugi ise nende kõrval - kes ei oska aega maha võtta, ei oska tööst puhata. Inimesed lihtsalt töötavad end surnuks, kas siis otseses mõttes või kaudses. Ma arvan, et ületöötamine ja sellega kaasnevad ebatervislikud eluviisid ja kõrvalmõjud, nagu näiteks suitsetamine, alkoholism, ebatervislik toitumine, stress, depressioon ja vähenenud kehaline aktiivsus, ongi põhjuseks, miks Eesti meeste keskmine

elutiga on üks madalamaid Euroopas ja miks Eesti on ka üheks suurima enesetapuriskiga riigiks maailmas. Mulle tundub, et keskmine eestlane arvab, et töö ja raha garanteerivadki hea elu. Ilmekaks tõestuseks, et asjalood siiski nii ei ole, võib tuua *The New Economics Foundationi* 2006. aastal avaldatud raporti, kus uuriti 178 riigi rahvaste tarbimist ja nende üldist heaolu. Antud tabelit troonib pisike Vaikses Ookeanis asuv saareriik Vanuatu, mille elanikud ei ole ehk just jõukad, kuid siiski oma eluga väga rahul. Eesti asub seevastu selles tabelis aga tagantpoolt lugedes viiendal kohal. Ehk tuleks tõesti oma väärtushinnangud ümber kujundada?

Õnneks, pole kõik siiski nii tume.



Kuigi eestlane võib aeg-ajalt olla ülbe, kade, külm, siis tegelikult, sügaval südames, peitub igati heast tüki headust. Ma tõesti loodan, et ma pole ainuke, kes nii arvab, kuid minu arust on meie rahva keeruline ajalugu ja kohati ületamatutena näivad raskused voolinud meie rahvast tõeliselt tühte hoidva ja hooliva sõpruskonna. Mõtleme hetkeks kasvõi sellele, et miks üks Eesti mees end surnuks töötab? Eks see tegelikult tuleneb ju sellest, et ta tahab pakkuda parimat oma armastatule, lastele, kõigile lähedastele. Võib-olla on tõesti tõi see, et eestlane ei näita niisama lihtsalt välja, mida ta tunneb südames, aga see ei tähenda, et seal südames poleks soojust, sõprust, armastust, hoolivust. Eestlane on hea inimene.

2009. aasta töötab tulla muudatus-terohke ja raske aasta. Seda enam peame me mõtlema üksteise peale, väärtustama lihtsaid asju, mis elu ilusaks teevad. Väärtustage neid, kes on teie ümber. Sokrates ütles kord nii: „Ilma sõpruseta ei ole inimestevahelisel suhtlemisel mingit väärtust.“ Ma aga küsiksin, et kas ilma sõpruseta on üldse millelgi mingit väärtust?

Harder Kink

FOTO: Leili Kuusk

Kõnevõistlus

18. veebruaril toimus Suure-Jaani Gümnaasiumis kõnevõistlus.

I koha sai Mari-Liis Toobal 12.b klassist kõnega „Kas oskame hoida ühte?” - juhendaja õpetaja Helle Saluveer. Veenva ja selge kõne eest sai preemia Harder Kink 10. klassist - „Mida eestlane väärtustab?”

Väga tublid olid 9. klasside kõnelejad. Riin Subi esitas kõne „Elu tõelised ja näilised väärtused” ja pälvis emotsionaalse kõne preemia. Kerttu Pakkonen aga enesekindla ja aktuaalse kõne preemia kõne „Miks Suure-Jaani vajab gümnaasiumi?” eest.

Harder Kink sai võimaluse esitada oma kõne 24. veebruaril Lembitu platsil toimunud aktusel, kõnevõistluse võitja pidas aga oma kõne traditsiooniliselt vabariigi aastapäeva aktusel kogu kooli ees

Marge Johanson

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Vallavalitsus 03.02.2009

Kullese kinnistu ja Tupe kinnistu jagamisel määrati uute katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotsarbed;

kinnitati Suure-Jaani linnas Ringpuiestee 13A krundile uue üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused. Kinnitamiseks on olemas naaberkinnistute omanike kooskõlastused;

projekteerimistingimused määrati Epra külas Raguni kinnistule uue elektrisestuse koos uue õhuliini paigaldamisega olemasolevast õhuliinist projekteerimiseks;

OÜ Jaotusvõrgule väljastati ehitusluba Jaska külas Jaska 15 kV mastvõimsuslüliti püstitamiseks; puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus;

Rehe kinnistu müümiseks enam-pakkumise korras määrati alghinnaks 50000 krooni, moodustati 3-liikeline komisjon, kinnitati enam-pakkumisel osalemise osavõtumaks, tagatisraha ja enam-pakkumise samm;

Suure-Jaani linnas Tallinna tn 2 asuva äriruumi enam-pakkumise korraldamiseks moodustati komisjon, kinnitati enam-pakkumisel osalemise osavõtumaks, tagatisraha ja enam-pakkumise samm; otsustati korraldada Olustvere alevikus Keskuse tn 1 korteri 24 müümiseks uus enam-pakkumine, enam-pakkumise läbiviimiseks moodustati komisjon, määrati alghind, kinnitati enam-pakkumisel osalemise osavõtumaks, tagatisraha ja enam-pakkumise samm; ehitusluba väljastati Vihi külas

Alliku-Löövi kinnistule konve-rentsisaali rekonstrueerimiseks ja Völvi külas Kingu I kinnistu elektrivõrguga liitumiseühendusele;

tunnistati kehtetuks kirjalik nõusolek Vihi külas Alliku-Löövi maaüksusele kuuri rekonstrueerimiseks;

rahuldati Erki Sport MTÜ taotlus korraldada 8. veebruaril 2009 avalik üritus Superkrossi MV 3. etapp Täaksi-Önniste autokrossirajal, FIE Silvi Pärna taotlus korraldada 24. mail 2009 üritus Lehekuu laat Suure-Jaani keskkonnas ning 2. augustil 2009 üritus Lõikuskuu laat Suure-Jaani keskkonnas;

nõusolekud anti Kerita külas Tolli ja Harju talu ning Riissaare külas Vanavälja talu korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks;

tunnistati kehtetuks vallavalitsuse 30.12.2008 korraldus nr 1016 „Enam-pakkumise võitjaks tunnistamine” ja otsustati korraldada Elektroodkatlamaja kinnistu müümiseks uue enam-pakkumine.

10.02.2009

Projekteerimistingimused määrati Kootsi külas Kuuseaasa kinnistule üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks, Vastemõisa külas Juhkama kinnistu suurkaevu projekteerimiseks ning Päraküla külas uue Jäätmejaama olmehoone elektrivarustusega liitumise projekteerimiseks;

ehitusluba väljastati Päraküla külas Suure-Jaani jäätmejaama püstitamiseks ja Sürgavere külas Sürgavere Spordihooone rekonstrueerimiseks;

korteriomandi seadmise teel erastatakse Kase katastriüksus Jaska külas;

Kootsi külas Kuuseaasa kinnistu katastriüksuse uueks sihtotsarbedeks määrati elamumaa;

Suure-Jaani valla kultuuri elutöö preemia saajaks nimetati kauaaegne rahvatantsujuht Vaiki Reiner ja kultuuripreemiate saajateks Kuhjavere külateatrite päevade korraldajad, harrastusnäitleja Margus Mankin, Suure-Jaani Kultuurimaja käsitööring ning kauaaegne kultuuritöötaja Niini Veskiõja;

Suure-Jaani valla kultuuri elutöö preemia saanud kauaaegsele rahvatantsujuhile Vaiki Reinerile määrati preemia;

puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus; rahuldati MTÜ Kalastusklubi Suure-Jaani Säga taotlus korraldada 28. veebruaril 2009 Suure-Jaani paisjärvel avalik üritus Vastlaahven 2009 ning Raido Elbingu taotlus korraldada 15. veebruaril 2009. a Vastemõisa küla järvel avalik üritus Jääräja sõitmise võistlus;

kehtestati Paala rahvamajas osutatavate teenuste hinnad:

Duši kasutamine 1 kord (kuni 20 minutit) 15 krooni täiskasvanu ja 5 krooni laps

Pesupesemine 1 masin (kuni 7 kg) 25 krooni

Pesu kuivatamine 15 krooni;

MTÜ Kalastusklubile Suure-Jaani Säga määrati 6000 krooni tegevustoetust;

nõusolekud anti Suure-Jaani linnas Põllu tn 1, Aimla külas Kase talu ja Vihi külas Andituru talu korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks ning Epra külas Madise talu korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks.

17.02.2009

Kehtestati alates 01.06.2009 OÜ Suure-Jaani Sumele veevarustuse teenuse 1 m³ hinnaks 12.80 krooni ja heitvee ärajuhtimise teenuse 1 m³ hinnaks 7.70 krooni. Hinnad sisaldavad käibemaksu;

projekteerimistingimused määrati Päraküla külas moodustatava Jäätmejaama kinnistu suurkaevu projekteerimiseks;

kirjalik nõusolek anti Vihi külas Teede-Aru kinnistul salvkaevu püstitamiseks;

otsustati anda Vastemõisa rahvamajas asuvad ruumid rendile avaliku suulise enam-pakkumise teel. Rendi algsuuruseks määrati 5 kr/m² ja ruumid antakse rendile kolmeks aastaks ilma allrendile andmise õigusega. Moodustati rendile andmise enam-pakkumise käbiviimiseks komisjon, kinnitati enam-pakkumisel osalemise osavõtumaks ja enam-pakkumise samm;

puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus; rahuldati Suure-Jaani Kultuurimaja taotlus korraldada 24. veebruaril 2009. a. Suure-Jaanis Lembitu platsil avalik üritus Eesti Vabariigi 91. aastapäeva aktus koos rongkäiguga Suure-Jaani Gümnaasium - Lembitu plats ja MTÜ Lehola taotlus korraldada 21. veebruaril 2009. a Suure-Jaani paisjärvel avalik üritus Rein Valdmaa mälestusvõistlus sõiduautode jäärajasõidus;

nõusolekud anti Suure-Jaani linnas Kõleri tn 24 korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmiseks ning Epra külas Naadisoo ja Suuresoo talude korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks; makstakse välja MTÜ Kodupaik

Metsküla projekti „Onu Robi onnike” kaasfinantseering 1860 krooni;

lõpetatakse hooldajale hooldajatoetuse maksmine seoses hooldajava surmaga;

Kildu külas Maakivi kinnistu ja Lõhavere külas Lõhavere küüni kinnistu müümise enam-pakkumiste läbiviimiseks määrati kinnistute alghinnad, moodustati enam-pakkumise läbiviimise komisjon, kinnitati enam-pakkumisel osalemise osavõtutasu ja tagatisraha ning enam-pakkumise samm.

25.02.2009

Määrati munitsipaalomandisse taotletavate Olustvere kalmistu, Pihlaka puiestee kalmistu ja Suure-Jaani kalmistu maade maksumishinnad;

anti nõusolekud Karjasoo külas kolme maatüki riigi omandisse jätmiseks;

projekteerimistingimused määrati Suure-Jaani 110/15kV alajaama 15kV jaotusseadme rekonstrueerimise ja selle uue hoone ehitusprojekti koostamiseks;

puudega isikutele määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetus; vallavolikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekul maksti valla sotsiaal-toetuse vahenditest toetusi;

toetati Liina Kodrese ja Marilyn Säde osalemist MTÜ Hurma Kinnase Tantsu- ja Moekoolis; toimetulekutoetust määrati 43524 krooni ja täiendavat sotsiaal-toetust 600 krooni;

väljastati kaks liikumispuudega isiku parkimiskaarti;

rahuldati FIE Aino Värbu taotlus korraldada 28. veebruaril 2009 Suure-Jaani turuplatsil avalik üritus Laat.



Rohelise Jõeama Koostöökoogu avab taotlusvoorud

Rohelise Jõeama Koostöökoogu avab 2009. aastal rakendatavad meetmed projektitaotluste vastuvõtmiseks. Toetust antakse mittetulundusühingule 90%, kohalikele omavalitsustele 80%, ettevõtetele 60% abikõlbulike kulude maksumusest Taotlusi võetakse vastu Vändra, Tori, Halinga, Are, Kaisma, Surju, Paikuse, Kõpu, Pärsti, Suure-Jaani ja Järvakandi vallas tegutsevatele ettevõtjatele, mittetulundusühingutelt ja sihtasutustelt, kohalikele omavalitsustelt järgmiselt:

Meede 1

Ettevõtjate mitmekesistamine, konkurentsivõime tõstmine tootmises ja teeninduses - nutikate asjade meede. Toetatakse toodete ja teenuste arendamist, ühistegevust, oskuste omandamist ja väikesemahulisi investeeringuid. Taotlejad: ettevõtted, füüsilisest isikust ettevõtjad, mittetulundusühingud kelle liikmeteks on ettevõtted või ettevõtjad. Toetuse miinimummäär 100 000 krooni, maksimummäär 700 000 krooni.

Meede 3

Loodus- ja kultuuriväärtuste arendamine ja parem eksponeerimine - ilutegija meede. Toetatakse oskuste omandamist ja investeeringuid. Taotlejad: ettevõtted, füüsilisest isikust ettevõtjad, kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud ja sihtasutused. Toetuse miinimummäär 70 000

krooni, maksimummäär 1 200 000 krooni.

Meede 4

Elujõuline kogukond ja küla-keskused, alameede kogukonnateenused ja külakeskused - külamaja alameede. Toetatakse oskuste omandamist ja investeeringuid. Taotlejad: mittetulundusühingud ja sihtasutused, kohalikud omavalitsused. Toetuse miinimummäär 50 000 krooni, maksimummäär 1 500 000 krooni.

Meede 5

Jõeama meede. Tegevusgrupi projektid piirkonnaäiliste tegevuste ellukutsumiseks. Toetatakse oskuste omandamist ja väikesemahulisi investeeringuid. Toetuse miinimummäär projekti kohta on 100 000 krooni. Taotlusvoor on avatud kuni 2009. aasta lõpuni.

Projektide konsultatsioon ühingu tegevjuhi poolt kuni 17. aprillini. Konsultatsiooni aja palume eelnevalt kokku leppida. Kontakt 5666 2675, info@joemaa.ee

Täpsem informatsioon strateegia meetmete kohta koduleheküljel www.joemaa.ee

Taotluste vastuvõtt toimub 20.-23. aprill, 27.-30. aprill Tori vallamajas asuvas kontorikell 9.00 - 17.00.

**Merle Adams
tegevjuht**

Vaktsineerimisest emakakaelavähi ennetamisel

Ohtlik naistehaigus emakakaela vähk on ainus pahaloomuline kasvaja, millesse haigestumise riski võimaldab tänapäevane profülaktika eriti efektiivselt vähendada.

Läbi aegade on emakakaela vähk põhjustanud tervisehäireid ja lühendanud eluiga mitmetel kuulsatel naistel. Näiteks suri sellesse haigusse ka kunagine Argentiina esimene leedi Eva Peroni.

Seoses emakakaela vähiga peangi kõige olulisemaks märkida, et seda haigust saab kaasajal väga oluliselt vältida. Kui naised oma tervisest hoolivad ja regulaarselt naistearsti juures käivad, siis tavaliselt pole ohtu, et midagi kahe silma vahele jääb ja haigust ennetada ei õnnestu. Eriti tähtis oleks aga teada seda, et emakakaela vähi esilekutsuva tekkepõhjuse inimese papilloomiviiruse vastu on välja töötatud vaktsiin, mis on üldse esimene vähivastane vaktsiin maailmas.

Esimene vaktsiin registreeriti Eestis 2006. aasta suvel. Üldjuhul toimub vaktsineerimine aga praegu omaalgatuslikult, mis tähendab, et patsiendil tuleb selle eest ise tasuda.

Emakakaela vähi põhjustav papilloomiviirus HPV levib ainult sugulisel teel, siis kui naise ja mehe suguelundid kokku puutuvad. Papilloomiviirus on hästi levinud infektsioon ja kõige sagedamini esineb seda viirust äsja suguelu alustanud noortel. Võib öelda, et viis aastat pärast suguelu alustamist on pooled naistest mingi papilloomiviiruse tüübi suhtes posi-

tiivsed. Põhilised papilloomiviiruse tüübid, mis tekitavad emakakaelavähki on 16, 18, 31, 33 ja 45, kõige rohkem aga 16.

Sihtgrupp, kelle vaktsineerimist meedikud kõige tõhusamaks peavad on suguelu veel mitte alustanud tüdrukud. Nemat pole veel kokku puutunud ühegi papilloomiviiruse tüübiga ja arvestades seda, on vaktsineerimise tulemused sel juhul kõige efektiivsemad. Sel põhjusel ongi mitmed linna- ja vallavolikogud otsustanud toetada just 12-aastaste tüdrukute vaktsineerimist. Mõistagi saavad vaktsineerimisest kasu ka naised, kes juba alustanud suguelu.

Vaktsiinid sisaldavad papilloomiviiruse tüüpe 16 ja 18, mis kutsuvad esile 70 protsenti emakakaelavähi juhtumitest. 100-protsendilist garantiid mitte haigestuda ei saa aga ka pärast vaktsineerimist siiski anda. Nii peaksid ka vaktsineeritud naised regulaarselt naistearsti juures oma tervist kontrollimas käima. Ühtlasi tasub teada sedagi, et emakakaelavähil on väga pikk vähieelsete seisundite periood, mis mõnikord võib kesta kümme või viieteist aastat.

Vaktsineerimist ei pea kindlasti kartma. Papilloomiviiruse vastast vaktsiini välja töötamisega on kaasnenud väga põhjalikult uuritud ja tema ohutuse nõuded on väga kõrged. Pärast vaktsineerimist võib küll tekkida punetus ja valulikkus süstekohal, mis on väga paljude teiste vaktsineerimiste kaastoimed samuti.

Emakakaela vähi haigestumise

riski vähendab ka preservatiivi kasutamine. Sajaprotsendilist garantiid preservatiiv aga siiski ei anna, sest ei kata kõiki genitaal-Kindlasti vähendab preservatiiv aga papilloomiviiruse ülekantavat hulka, mistõttu seda on alati kasulik kasutada. Emakakaelavähi haigestumisohtu vähendamiseks soovitsin ka monogaamset intiimsuhet, sest iga partneri juurdetulekuga suureneb oht nakatuda papilloomiviirusesse.

Emakakaela vähi avastamine on võimalik PAP testiga, mida tasuks naistel teha iga kahe või kolme aasta järel.

Emakakaela vähi üheks ravimeetodiks on konisatsioon, mille eemaldatakse osa emakaela koest, kesjuures vahel tuleb seda protseduuri teha ka korduvalt. Väga hea, kui konisatsiooni ajaks naine juba lapsed sünnitanud oleks. Muidu võib tagajärjeks olla enne-aegne sünnitus või raseduse katkemine, sest emakakael pole enam nii täisväärtuslik kui enne.

Eestis haigestub igal aastal emakakaela vähi ligi 160 naist ja sellesse haigusse sureb aastas umbes seitssekümmend. Kui me suudaksime aga jõuda eesmärgini vaktsineerida kõik 12-aastased tüdrukud, võime ehk viieteistkümnene aasta pärast täheldada märkimisväärset langust emakakaelavähi haigestumisesse.

**Lec Padrik
naistearst**

In Memoriam

LEIDA IRA

Meie hulgest on lahkunud tubli maanaine, suure pere ema Leida Ira. Tema lapsed Anne, Malle, Kaie, Enno ja Väino olid tolleaegses Paala koolis edukad õpilased. Laste kasvatamine ja koolitamine kolhoosipõllul töötamise kõrval polnud kerge. Vaatamata pereisa varajasele surmale võimaldas ema oma lastele erialase hariduse Paala kooli endised õpetajad mäletavad Leidat kui aktiivset ja kooliellu hoolivalt suhtuvat lapsevanemat, kes tihti osales ka kooli lõpuaktuste ettevalmistamisel. Veel pensionipõlveski tegeles Leida käsitööga ja võttis osa kodukandi eakate klubi "Rukkilill" tööst.

Mälestame Leidat ja avaldame kaastunnet lastele peredega!

Endise Paala kooli õpetajad ja koolikaaslased

Spordiüritused

- 13.03.09 - Võrkpallivõistlus Kalev Kooliliiga (6.-9. klass) Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 14.03.09 - Viljandimaa meistrivõistlused korvpallis, algusega kell 12 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 14.03.09 - Lehola-Lembitu mängude suusatamine, algusega kell 11 Kildu staadionil
 19.03.09 - Viljandimaa valdade meistrivõistlused võrkpallis meestele, algusega kell 18.30 Sürgavere Spordihoones
 19.03.09 - Viljandimaa valdade meistrivõistlused võrkpallis naistele, algusega kell 18 Kildu võimlas
 21.03.09 - Vabariiklikud korvpalli võistlused, algusega kell 10 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 22.03.09 - SK Viljandi Jokker korvpalliturniir, algusega kell 11 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 23.03.09 - Viljandimaa valdade meistrivõistlused võrkpallis naistele, algusega kell 18 Kildu võimlas
 28.03.09 - XXXII Lehola-Lembitu Ratsu males, algusega kell 11 Vanaõue Puhkekeskuses
 28.03.09 - EV Võrkpalli Liiga etapp veteranidele (40-aastased ja vanemad), algusega kell 11 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 29.03.09 - Suure-Jaani valla MV sulgpalli üksikmängus, algusega kell 11 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 29.03.09 - Suure-Jaani valla lahtised meistrivõistlused mälumängus, algusega kell 11 Sürgavere Spordihoones
 04.04.09 - Viljandimaa meistrivõistlused korvpallis, algusega kell 12 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas
 05.04.09 - Viljandimaa valdade meistrivõistlused võrkpallis, finaali, algusega kell 11 Sürgavere Spordihoones
 11.04.09 - Viljandimaa meistrivõistlused korvpallis, algusega kell 12 Suure-Jaani Gümnaasiumi võimlas



Suure-Jaani valla kõige noorem taidluskollektiiv - Vastemõisa naisansambel, kelle jaoks esinemine Vastemõisa rahvamajas toimunud isetegevuslaste kontserdil oli alles teine avalik ülesastumine - esimest korda oldi publiku ees 2008. aasta 19. detsembril, kui toimus Vastemõisa kandi eakate jõulupidu.

FOTO: Leili Kuusk

Kultuuripreemiad 2008

Suure-Jaani valla isetegevuslaste kontserdil Vastemõisa rahvamajas anti pidulikult üle valla 2008. aasta kultuuripreemiad.

Kultuuripreemiad 2008 said Niini Veskiõja, Margus Mankin, Suure-Jaani Kultuurimaja käsitööring ja Kuhjavere külateatri päeva korraldajad.

Niini Veskiõja on pikki aastaid olnud Sürgavere kandi kultuurielu hing - töötas ta ju aastaid maakonna suurima kultuurimaja direktorina. Niini on tunnustatud käsitöömeister, ta lööb kaasa nii lauluansambelis kui tantsurühmas ning juhendab näiteringi.

Margus Mankin on harrastusnäitleja ja Suure-Jaani kultuurimaja näiteringi juht, kelle lavastused ja näitlejatööd on viimastel aastatel mitmel pool tunnustust pälvinud. Margus on mitmel teatrifestivalil pälvinud parima meesnäitleja tiitli, trupp tunnistati aga parimaks Viljandimaa täiskasvanute teatripäeval.

Suure-Jaani kultuurimaja käsitööring on tegutsenud juba 45 aastat. Praegu on ringis aktiivseid liikmeid 20 ringis. Eesti rahvuskäsitöö jäädvustamise ja arendamise kõrval pööratakse suurt tähelepanu koolitusele ja uute oskuste õppimisele.

Kuhjavere küla aktiivsed inimesed on neli aastat korraldanud teatripäevi, mis toob nende juurde hulga etendusi ning esinejaid, aga ka publikut nii lähedalt kui

kaugemaltki.

Suure-Jaani valla kultuurielutöö preemia sai Vaiki Reiner. Vaiki on üle 50 aasta rahvatantsuga tegeleenud. Hetkel juhendab ta kolme kollektiivi: Tääksi segarahvatantsurühma Õerutajad, Tääksi naisrahvatantsurühma Pastlad ja Paala tantsuveteranide tantsurühma Tilder. Kui vaja, teeb Vaiki oma rühmadele ka tantse. Rahvatantsupisikuga on ta nakatanud kogu oma pere - on ju Vaiki tütrestiti saanud tantsuõpetaja.

Kultuurielutöö preemia kandidaatideks esitati veel Aita Tammperre, Niini Veskiõja ja Tiina Idla.

Leili Kuusk



Vaiki Reiner FOTO: Leili Kuusk



31. jaanuaril 2009 valiti uueks Kootsi ja Karjasoo küladel külavanemaks Kaja Leppik. Uus külavanem ja endine külavanem Jaan Jaska.

FOTO: Leili Kuusk

Külaelust Jälevere, Rääka ja Vihiküla mail

Ajalooliselt on need endised külad Navesti jõe kaubateel ammu tuntud. Jälevere rahvamaja oli aktiivse kultuurielu keskpunktiks. Rääka algkoolil oli kaalukas osa koolihariduse andmisel. Siis aga külad tühjenesid ja külaelu soikus.

1996. aastal asutasid ettevõtlikud naised memmeklubi "Krööt", kelle tegevuses olid külaliikumise alged juba algusest peale: mitmesugused üritused, aastapäevapeod, teatrikülastused - ja need sageli koos noortega.

Õige külaliikumine läks lahti pärast Aivar Siimu valimist esimeseks külavanemaks 4. juunil 2003. aastal. Aktiiv oli energiat täis, kasvasime ja arenesime koos. Esialgu oli suur rahaline toetus ka Suure-Jaani valla poolt. Nii olime õnnelikud, kui avati teatubeta 28. mail 2004. aastal. Inimestel tekkis koht kooskäimiseks ja võimalus arvutite kasutamiseks. Viidi läbi üritusi programmi "Aita end ise" raames.

Tiiu Siimu juhtimise ja tegutsemise tulemusena said 2005. aastal Vihi, Rääka ja Jälevere külad endale nõuetekohase arengukava. Nüüd oli aeg teha kokkuvõtteid ja analüüsida arengukava täitmist.

7. veebruaril k.a. viisime Vanaõue Puhkekeskuses läbi uued mõttetalgud ja seekord koos naaberkülade esindajatega. Jällegi oli tules Tiiu Siim, kes märkis sissejuhatuses, et muutunud on mõtted, mitte põhimõtted ja arengukava ei lõpe tegevuskava tegemisega.

Analüüsist selgus, et plaani võetud ülesanded on küllaltki hästi täidetud ja üritused läbi viidud on kaardistatud Sakala Matkaraada, tehtud koristustalguid, on olemas küladel viidad, jätkub külakroonika loomine, jäädvustati fotodele kõik taluhooned. Üha rohkem pööratakse tähelepanu talude välisilmele. Muljet avaldavad Vanaõue Puhkekeskuse ja Energia talu areng. Ühisüritused

naabrite, Kootsi ja Karjasoo küladega, on õnnestunud ning muutunud traditsiooniks. Mitu aastat suureks mureks olnud Vihiküla bussiootepaviljon ja Paemurru sild said teoks 2008. aastal.

Järgnesid mõttetalgud arengukava uuendamiseks. Toodi välja küladel tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud ning tuleviku visioon. Märjiti küladel kaunist looduslikku ja kultuuritaustaga asukohta, samuti arenguturismipiirkonnana.

Elevust ja huvi tekitas Allika-Löövi tallu kavandatud tervisekeskus. Jäeb üle hoida põialt, et hetkel projektijärgus olev ettevõtmine Seppiuste perel õnnestuks.

Negatiivsele poolele jäid näiteks bussiliikluse pidev halvenemine, külapoe sulgemine, küladel vananemine, valla rahalise toetuse vähenemine.

Praegu on arengukava uuendamine sellises järgus, et ootab täienduste, paranduste sisseviimist ja lõplikku kinnitamist külaseltsingu koosolekul, mis toimub 11. aprillil käesoleval aastal.

Kuigi viimasel ajal on külaelus tõsiseid probleeme ja tagasimeinuid, suudab noor külavanem Külli Tirmaste koos tema ümber koondunud aktiiviga külaliikumist hoida ning edasi kanda. Ikka koos tehes suudame rohkem!

Nii oli meil viimaseks ühisürituseks koos naabritega vastlapäeva tähistamine 1. märtsil Käärämäe talus. Suur, suur tänu peremees Raivo Roosile selle eest, et sai kasutada vastlasõiduks sobivat mäge, mis oli ühtlasi ka Kootsi küla abile.

Jätkugu meil kõigil rõõmsat meelt, jõudu, jaksu ja tarmukust koostööks ning tegutsemisvõimaluste leidmiseks!

**Luule Lippus
Vihi külast**

Väike lugu suure töö tegijast

Ei teagi, kas valla kultuurielutöö preemia laureaat Vaiki Reiner on pärit Õerutajatest või Kuhjaverest. Küllap ikka Kuhjaverest, sest siin on ta sündinud, loonud pere ja elanud oma senise elu.

Õerutajad tulid tema ellu üle neljakümne aasta tagasi ning temast kui heade juhendajad ja omadustega tantsijast sai veerand sajandit tagasi segarahvatantsu rühma eestvedaja.

Vaiki juhendamisel on osaletud viiel korral üldtantsupidudel Tallinnas ning suur lootus pääseda pealinna tantsumurule ka käesoleval aastal. Lisaks on olnud võimalusi osaleda 1988. aastal vabariiklikul B-segariühmade tantsupeol ja ESTO päeval 1996. aastal Tallinnas.

Õerutajad on Vaiki Reineri juhendamisel esinenud ka rahvusvahelisel rahvakunsti festivalil EUROPEADE ning nende reisisihtideks olid Frankenberg Saksamaal (1994), Valencia Hispaanias (1995), Torino Itaalias (1996), Martigny Šveitsis (1997), Rennesi Prantsusmaal (1998) ja Bayreuthi Saksamaal (1999).

Eelnenute lisanduvad veel tantsurühma etteasted Tallinnas ollesummeril (viiel korral), kõikidel maakonna tantsupidudel, valla üritustel, jaaniõhtutel, külapäevadel, laatadel.

Vaiki on juhendajana täiusele püüdleja ning seda tõendab ka 2004. aastal tantsurühmale omistatud I kategooria.

2006. aasta tõi rahvakultuuri kaardile I Eesti meeste tantsupeo Rakveres, kuhu Vaiki valmistas ette Õerutajate rühma 9 meestantsijat. Samal aastal esineti maakonna ja Suure-Jaani valla I tantsupeol ning aasta lõpus jõuti taas Prantsusmaale. Hinnatud tantsujuhina ei saa ta piirduda

ainult Õerutajatega, vaid ka Tääksi naisrühm Pastlad ja Paala rahvamaja memmed tantsurühm Tilder saavad osa tema energiast.

Tänapäeval on üks võimalus elule mitte jalgu jääda oskus kirjutada projekte, mida Vaiki on suutnud kõige muu kõrval teha. Edukad rahalist toetust leidnud taotlused on aidanud kaasa rahvatantsukultuuri arendamisele ja traditsioonide jätkamisele. Projektjuhina teab ta nende eripära, mis on Kuhjavere külaseltsi tegemistes kaasa lüües aidanud nii mõnegi maa peale tagasi tuua, kui ideed liiga lennukaks ja soovid liiga suureks muutuvad. Külaliikumises on Siimu talu perenaine olnud alati aktiivne eestvedaja ja kaasalõoja, ajalootalletaja, julge arvamuseavaldaja, aktiivne suhtleja. Kui viimastel külateatri päevadel Kuhjaveres oli külalisteks saarlased oma eheda Mustjala pulma etendusega, siis Vaiki oli kohe valmis Õerutajatega pulmatantse meelde tuletama ja etenduses kaasa lööma. Samas oli Mustjala rahvas väga tänulik, kui Õerutajad kaunistasid juulikuus nende rahvakunstiõhtut.

Nii on Vaiki Reiner leidnud aega ja energiat kodu ja pere kõrvalt aastast aastasse järjekindlat rahvatantsu hoidmise ja arendamisega tegeleda ning ise uusi tantse luua, kui olemasolev repertuaar igaks puhuks tuge ei paku. Seda sai publik kogeda ka Vastemõisas, kui Vaikile anti üle valla kultuurielutöö preemia. Vaiki on ka üks neljast meie maakonnas, kes sai aasta tagasi Viljandimaa I rahvakultuuriauhinna laureaadiks.

Märts on Vaiki sünnipäevakuu. Palju õnne, tugevat tervist, jätkuvat energiat ning võta aega ka enese jaoks, armas Vaiki!

Tänuilukud õerutajad ja kuhjaverelased

Oskusainete nädal

Traditsiooniline nädal toimus sel aastal 9.-13. veebruaril. Uuenduslikult kasutasime tänava ära võimaluse reklaamida sündmusi kooliraadio vahendusel.

Esmaspäev oli pühendatud spordile. Kohe peale tunde alustasime sopsuvõistlusega, kus minuti jooksul tuli visata vaba- või 3-punkti viskeid. Selles ülesandes olid parimad Mari-Liis Lehiste, Tanel Stern, Liis Toomsalu ja Riho Tomberg. Peale seda võis alata Torditurniir, kus igal klassil on ülesandeks teha auhinnatort ning panna välja klassi võistkond. 5.-7. klasside arvestuses saavutas I koha 7. klass, neile järgnesid 6. ja 5. klass. 8.-12. klasside arvestuses oli võistkondi rohkem. Paremusjärjestus kujunes selliselt: I koht 12.a, II koht 12.b ja III koht 9.a. Meeldiv oli tõdeda, et tordid olid väga kaunid ja maitsvad. Kohtunikud kiitsid nooremastme mängijate viisakust palliplatsil.

Teispäev oli kunstiga tegelemise päev. Suurt vahetundidel valmis koolipere kaasabil ühine kunstitöö, mis ehiv kooli aulat. Kunstilist tegevust pakkus ka vanadest topispallidest kodukaku meisterdamine. Kodukakk selle pärast, et ta valiti 2009. aasta linuks. Kakke laekus reedeks viielt klassilt, need said üldarvestuses otsustavaks. Igast tegevusest osavõtt andis preemiapunkte.

Kogu nädala jooksul olid käsitöö

tundides noormehed ja puutöö tüdrukud. 8.a klassil oli erandina võimalus saada esmateadmised riigikaitses.

Viktoriin oli kolmapäeval. Vastata tuli spordi, muusika, kunsti, käsitöö ja puutöö küsimustele. 5.-8. klasside arvestuses sai parima koha 7. klass ja 9.-12. klassi arvestuses 11.a klass.

Reede hommikul toimus sõbrapäevale pühendatud kontsert, kus kõikide klasside esindused astusid üles lauluga. Väga vahva ja meeleolukas kontsert oli, aitäh kõigile lauljatele.

Nädal lõppes reedeõhtuse moeshowga, millest kutsusime osa võtma ka teisi meie valla koole. Sel korral ei tulnud kahjuks keegi, kuid ehk järgmisel aastal. Oma nägemuse teemal „Eestimaa mu kodumaa“ esitasid 5.-ndad, 6., 7., 8.a ja 12.b klass. Publik sai osa noortemoest, presidendi vastuvõttust, rahvariiete modernsetest kasutusviisidest ja kollektsioonist, mis oli inspireeritud lipuvärvidest. Õhtu lõpetasid Ohutsooni Teami noormehed diskomuusikat mängides.

Parimaks klassis osutus sel aastal nooremas arvestuses 7. ning vanemas arvestuses 12.b klass.

Suured tänud õpetajad Erla, Reet, Reeda, Siiri, Roman ja Riina! Aitäh kõigile osalejatele ja kohtumiseni oskusainete nädalal aastal 2010.

Marge Johanson



Oskusainete nädal - kunstiga tegelemise päev.

FOTO: Marge Johanson

Tagasi Suure-Jaani kooli!

23. veebruaril oli Suure-Jaani Gümnaasiumis tavapärasest erinev päev. Lisaks pidupäevasele meeleolule oli koolis näha liikumas teistsuguseid õpetajaid. Need olid meie vilistlased ja lapsevanemad, kes reageerisid positiivselt Eesti Vabariigi presidendi T. H. Ilvese üleskutsele minna korraks tagasi kooli kohtuma õpilastega, et jagada neile oma elukogemusi ja tarkusi ning saada osa kaasaegsest koolielust.

Meie koolis andsid tunde 12. klassis vilistlane Katrin Idla, kes rääkis väga huvitavalt oma haridusest ning tööst keemia ja teaduse vallas. 10. ja 11. klassis vestles õpilastega inimese osast looduses Marek Strandberg, kes on meil juba mitmeid kordi käinud, kuid alati uute õpilaste ees. Seekord olid isegi tavaliselt läbematud õpilased väga vaimustatud mõtlemapanevatest faktidest ja seisukohtadest. Tema tunnid olid igati õpilasi rikastavad ja silmaringi avardavad. 8.b klassis oli õpetajaks meie endine õpilane ja endine lapsevanem, Suure-Jaani valla haridusnõunik Jüri

Hansen, kes viis õpilased kurssi meie valla probleemidega ja meenutas oma kooliaastaid. 8.a klassi ees seisis aga lapsevanem Indrek Ebber. Ka tema rääkis looduse osast inimese elus. Oma üllatuseks pidi ta nentima, et ei saanudki kasutada kriiti ja tahvlit, sest sattus nii kaasaegsesse keskkonda, kus enam kriiditahvlit ei kasutata. 7. klassis andis eesti ajaloo tundi vilistlane ja lapsevanem Tauno Kais, kes kurtis, et tund jäi lühikeseks. Selge ju, sest ajalugu on pikk. Igatahes oli ta oma rolliga väga rahul, samuti õpilased. 6. klassi ees seisis samuti vilistlasest lapsevanem Tambet Sova, kelle teemaks oli samuti loodus ja loodusest saadav tervislik toit.

Päeva lõpus pakkusime külalistele koolilõunat ning vahetunnis sai natuke ka juttu puhuda ja koolielust rääkida. Kahjuks ei saanud nad jääda meie aktusele.

Õpilaste ja külaliste arvates läks päev korda. Loodame, et selline koolipäev ei jää viimaseks, sest külalisõpetajaid on ju nii palju.

Urve Siimsoo

Suure-Jaani Gümnaasiumi tegemistest

Jaauarikuu 27. kuupäeval toimus klassidevaheline liiklusviktoriin. Omavahel võtsid mõõtu 5.-8. klassid ja 9.-12. klassid. Noorematest olid kõige tublimad 5.a klassi lapsed ning vanematest 11.b noormehed.

Järgmisel päeval oli Viljandi Kultuurimajas Koolitanstu maakondlik voor. Ainsa trupina väljastpoolt Viljandi linna astus üles Suure-Jaani S-Studio 10.-12. klassi tüdrukute rühm. Osaleti säästutantsu kategoorias tantsuga „Eelista eestimaist“. Tantsu loojad on Triinu Toobal ja Sirli Mändma. Kahjuks ei pääsetud edasi järgmisesse vooru.

Küünlapäeval käisid esimene ja teine klass õppekäigul Võhma küünlavabrikus. Tutvuti tootmisega ning valmistati ka ise küünal.

3. veebruaril käisid 4.-5. klasside poisid sisejalgpalli võistlustel Viljandis, kus tulemuseks oli 7. koht. Võistkonda kuulusid Jan-Erik, Hendrik, Alex, Egert-Sten, Kristen, Marti ja Magnus (5. klass) ning Marten, Joonas ja Timo (3. klass).

Viljandi maakonna rahvastepalli võistlustel saavutasid 4. koha nii

võttes saadi võrdselt punkte Viljandi Paalalinna Gümnaasiumiga. Kuna videoülesanne oli meil parem, eelistati meie kooli ja saime II koha. Kahe vooru järel on I Viljandi Paalalinna Gümnaasium - 54 punkti, II C. R. Jakobsoni Gümnaasium - 50 punkti ja III Suure-Jaani Gümnaasium - 48 punkti.

Maanteeameti Pärnu Teedevalitsuse liikluskasvatuse spetsialist Sirli Leier andis 13. veebruaril algklassides liiklusõpetust. Ühiselt vaadati filme, arutleti liikluses käitumise üle ja pandi kokku liikluspuzlesid. Kooli pikapäevärühm sai kingituseks liikluspuzlede komplekti.

Algklassides fotokonkursi teemaks oli sel aastal „Minu kodukoha kaunimad pildid.“ Kõige aktiivsemalt võtsid konkursist osa I klassi õpilased. Oma fotod esitasid Liis, Liisi, Teele, Andreas, Reimo ja Mark-Tanner. II klassist võttis osa Katrin ja III klassist Timo, kes olid ühtlasi ka oma klassi parimad. Parimaks I klassist valiti Liisi Markuse fotod. Laste tehtud fotod on kooli kodulehel olevas pildialbumis.



Minu kodukoha kaunimad pildid

FOTO: Liisi Markus

poisid kui tüdrukud. Võistkondadesse kuulusid: Laura, Regiina, Kristel, Gerthrud, Kerda-Kreetta, Asser-Auris, Joonas, Marten, Timo, Sandri ja Kennet (3. klass) ning Anna Krete, Kertu, Kerli ja Mihkel (2. klass) ning 1. klassist Reimo. Treener oli Reet Mutso.

Põhikooli mälumängu „Pähkli-pureja“ II voor oli 4. veebruaril. Suure-Jaani Gümnaasiumi võistkonda esindas üksinda Kadri Johanson, teised õpilased olid haiged. Tä jäi 1 punktiga alla I koha saavutanud võistkonnale, jagades võrdse tulemusega 2.-4. kohta.

12. veebruaril toimus gümnaasiuminoortele suunatud mälumängu Meediamull II voor Abja Gümnaasiumis. II voorus võistlesid 11. klasside õpilased. Koduseks ülesandeks tuli teha videoluugu oma kooli fännide ettevalmistustest Meediamulliks. Meie video sai 4 punkti viiest. Selles ülesandes edestas meid vaid C. R. Jakobsoni Gümnaasium. Kokku-

13. veebruaril võtsid 6.-9. klassi noormehed osa maakondlikust sisejalgpalli võistlusest, kus jääd jagama 5.-8. kohta. Võistkonda kuulusid Risto 8. klassist ja Raigo, Ott, Deivys, Sander, Hell ning Martin 9. klassist.

17. veebruaril oli algklassides vihikute näitus. Terve vahetunni käisid õpilased üksteise käekirja vaatamas. 2. klassi tüdrukud vaatasid 1. klassi vihikuid ja ei saanud aru, miks neil on L (trükitähena) sellisena kirjutatud. Nemad olid eelmisel aastal ikka seda kaunimat kirjatähena tähte kasutanud. Pärast selgus, et 1. klass ei olnud selleks ajaks, kust vihikud olid avatud, veel seda tähte õpinud.

Vabariigi aastapäevale pühendatud ilukirja võistlusel olid parimad: 1. klassist Teele, Tarmo ja Andreas, 2. klassist Anna Krete, Anna-Liisa ja Robin, 3. klassist Joonas, Kristel ja Sandri ning 4. klassist Laura, Anna-Kaisa ja Siim.

Klassidevahelised võrkpalli võistlused on peagi lõppemas. Veel on jäänud pidada mõned mängud. Õpetajad ja koolitöötajad on kohtunud seni 11.b (25:8 ja 25:10) ja 11.a klassiga (25:22, 18:25, 15:13).

18. veebruaril käis meid tantsuga rõõmustamas C. R. Jakobsoni Gümnaasiumi balletistuudio etendusega „Mõrsja loomine“ Etenduses osales ligi 30 tantsijat erinevas vanuses. Tüdrukutele meeldis etendus väga, veel mitu päeva harjutasid nad vahetundides tantsusamme ja liigutusi.

19. veebruaril toimus meie koolis maakondlik gümnaasiumiõpilaste ajaloo päev. Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilased tegid ettekanded järgmistel teemadel: Konstantin Päts 135, Johan Laidoner 125 ja Eesti Vabariigi loomine. Küläs oli Konstantin Pätsi Muuseumi tegevjuht Elle Lees. Sündmuse peakorraldajaks oli Vello Aleksejev, kes valmistas ette ka viktoriini küsimused. Parima tulemuse sai Viljandi Paalalinna Gümnaasiumi võistkond.

Eesti Vabariigi 91. aastapäevale toimunud aktus oli koolis 23.

veebruaril. Aktusel kõlas kõnevõistluse võidukõne ning õpilaste esituses laulud ja luuletused. Traditsiooniliselt said olümpiaadidel, spordivõistlustel ja klassivälises tegevuses tublid tänukirju ja kingitusi.

24. veebruaril võtsime osa Suure-Jaani valla vabariigi aastapäevale pühendatud aktusest. Eva-Lotta, Marili ja Minna esitasid Ene Kõvatomase „80 sõna Eesti Vabariigile“, Harder Kink kõne „Mida eestlane väärtustab?“ ja 1. klass luuletuse „Kodumaa“. Valla 1. ja 12. klassi õpilased asetasid küünlad Lembitu ausamba juurde.

25. veebruaril toimus Viljandi Pärimusmuusika Aidas 1 proov lastekooridele XXV Üldlaulu- ja tantsupeoks „ÜhesHingamine.“ Suure-Jaani Gümnaasiumi lastekooris laulab käesoleval õppeaastal 50 laululast.

Marge Johanson
Suure-Jaani Gümnaasiumi
huvijuht

Tore koolipäev on minu teha!

Naeratan terve päeva.
Olen kõigiga sõbralik.
Kuulan tunnis hoolega.
Aitan kaaslast.
Olen hea sõber.

.... ja veel palju erinevaid mõttekiiri olid iga klassi õpilased kirjutanud oma päikesele, mis valmisid 6. veebruaril TORE 13. sünnipäeva tähistamiseks Suure-

Jaani Gümnaasiumis.

Õeldakse, et päeva nägu sõltub hommikust. TORE maskotilooma, punase elevandi tervitused ja kallistused üllatasid kooli tulijaid juba uksele. See andis positiivse laengu kogu päevale ning kajastus hiljem õpilaste mõtetes, mis nad oma päikesekiirtele kandsid.

TORE-vant käis suure kommiko-

tiga klassist klassi ja kostitas kõiki sünnipäeva puhul.

Suured tänud Valga Gümnaasiumile idee ja Paide Gümnaasiumile TORE-vandi kostüümi eest!

Igaüks saab anda oma särava killu, et meie kõigi koolipäev tore oleks.

Piia Sillamäe, Liis Toomsalu

Talvine koolipäev Aimla looduskeskuses

Olustvere Põhikooli väikeste matkajate muljed

Olustvere Põhikooli 1.- 6. klassi õpilased käisid õppekäigul Aimla looduskeskuses. Eesmärk oli teada saada, kes elab metsa sees ja millised jäljed ta maha jätab. Hommikul oli 12 kraadi külma. Meie olime soojalt riides, sest õpetaja oli ju käskinud ka. Aga päike paistis väga soojalt.

Aimla looduskeskus on üsna uus. Hea, et meie vallas siin lähedal. Tore oleks ka koos oma vanematega veel sinna minna. Sinna tuleb topiste näitus ka. Ootame paistevusega.

Matka alustasime lagendikul jälgede uurimisega. Üks hiir oli rebase lõunasöögiks saanud, ainult karvad olid veel näha. Natuke kurb oli vaadata küll.

Suundusime metsa. Matkajuht Mihkel Maala oskas teha loomade hääli ja seletada, mida loomad sellise häälsusega öelda tahavad. Põdra hääli on päris kohutav ja metsas seda kuuldes võib täitsa ära ehmatada.

Nägime õist metssigade kõnnirada. Nad astuvad üksteise jäljes. Nii pidi ka hundikari käima. 4.-6. klassi matkajatel õnnestus ka ilvese jälgi näha. Kahju, et meie neid jälgi ei näinud.

Männinoorendikul saime teada, miks nende ladvad on mingi tõk-

signa koos. See polegi puude haigus, vaid kaitsevahend. Põtradele ju maitsevad muidu kuuskede ja mändide noored võrsed.

Saime teada, et kui tunned metsas karamelli lõhna, siis on rebane kuskil pissil käinud. Ja kui kits lume peal magama jääb, siis ta sureb. Ta kaabib endale aseme. Neid nägime ka kuuskede all.

Nägime metsloomade söödasõime ja loomadele pandud soolakut raba servas. See soolak oli nagu kopra näritud, aga viimati oli hoopis põder seal lakkunud ja väiksemate loomade hambajäljed olid ka näha. Soo serval sai isegi jõhvikaid süüa.

Pärast rännakut grillisime lõkkelplatsil vorstikesi ja jõime vaarikavarreteed. See tee ei olnud vaarikamaitseline, hoopis varre maitsega.

Meeldis, et saime kõike uurida ja palju teadmisi. Ei meeldinud see, et palju pidi kõndima. Oli lõbus ja huvitav, aga väsitav.

Looduskeskuses meisterdasime looduslikust materjalist selle aasta linnu kodukaku ehk öökulli.

Kahjuks ei näinud ühtegi looma.

Päev oli põnev ja teadmisterohke. Tore, et meie kool nii palju matkadel käib. Oleme käinud mitu korda erinevatel aastaaegadel Soomaal, Aegviidu ja Oandu looduskeskuses, Võrtsjärve limnoloogiajaamas, Ragn Sells prügi jaamas ja Energiakeskuses Tallinnas.



Aimla looduskeskuses

FOTO: Carmen Salumäe

Täaksi kooli õpilaste muuseumipäev

Sünnipäevad on meile alati olulised. Olulisim neist Eesti Vabariigi sünnipäev. Sel puhul toimus Täaksi Põhikoolis 23. veebruari hommikul pidulik aktus ning avati näitus „Mina ja riik“ mis on üles seatud ajalooklassi meie kooli õpilaste ja õpetajate poolt toodud esemetest.

Kuna käesolev aasta on kuulutatud muuseumiaastaks, siis organiseeris ajalooõpetaja Merike Jaska meie kooli 5.-9. klassi õpilastele õppekäigu Tartusse Eesti Rahva Muuseumi ja Tartu Ülikooli Ajaloo Muuseumi. 1.-4. klassi õpilased külastasid samal ajal Viljandi muuseumi, kus toimus ekskursioon ja otsimismäng.

Tartus kohtusime toreda giidiga, kes rääkis meile kuidas elati vanal ajal, missuguseid riideid kanti ja missuguseid töid siis tehti. Tutvustime vanade eestlaste käsitsi valmistatud tööriistadega, mis olid tehtud looduslikust materjalist. Kätsime rehetõas, kus oli muld-põrand ja puudusid aknad. Rehetares ei olnud mingeid mugavusi. Saime teada, et sel ajal polnud isegi WC-d. Iga ese oli eluks vajalik.

Naljakas oli see, et rehetõa ukse kriuksumine oli tol ajal uksekellaks. Meil lubati piiluda kunstnik Anu Raua gobeläänvaipa „Kogujad“, mis oli valmistatud muuseumile sünnipäevakingituseks. Vaiba pidulik üleandmine toimus tegelikult alles järgmisel päeval.

Edasi läksime Tartu Ülikooli Kunstimuuseumi, mis asub ülikooli peahoones. Seal külastasime näitust Vana-Kreeka ja Vana-Rooma kunsti parimate tööde jäljenditest. Nägime tõelist Egiptuse muumiat. Meelde jäid arvukad kipsist kujud meestest. Üllatas see, et kujud olid hästi suured. Seejärel suundusime treppidest üles üliõpilaste vanglasse ehk kartserisse. Sinna võidi omal ajal sattuda nii väikese eksimuse kui ka suure pahanduse eest. Iga karistuse kandja oli jätnud seinale endast mälestusejoonistuse näol.

Kuigi päev oli pikk, oli see väga huvitav ja meelde jääv. Kodus tuli tahtmine otsida üles meie pere kõige vanem ese.

Marta Mikkor
Brita Randaru

Vabariigi aastapäeva üritused Sürgaveres

17. veebruaril kell 10.45 maandus Sürgavere kooli staadionil Eesti Ohujõudude helikopter Robinson koos kahe piloodiga, kellest üks oli Sürgavere kooli vilistlane Valmar Vingisaar.

Alguse sai kõik vabariigi presidendi üleskutsesest, et kooli võiks seoses vabariigi aastapäevaga külastada ja anda tunde kooliga üks-kõik kuidas seotud inimesed. Hoolekogu koosolekul arutasime võimalikke kandidaate selleks ettevalmistamiseks ning üheks osutus ka Valmar Vingisaar. Esitasime taotluse Eesti Ohujõudude Lennubaasi ülemale ning see rahuldati. Nüüd sõltus kõik ainult ilma-taastist ning temagi ei vedanud meid alt.

Külla kutsusime lasteaia ja koolilapsi ning õpetajaid ka naaber-koolist Pärstist. Pole just igapäevane, et sinu hoovis maandub helikopter.

Maandumist tulime kõik õue uudistama - ja see oli väga lahe. Pilootidel oli kaasas ka soojustundlik kaamera ja nad filmisid sellega kogu kooliperet ülevalt õhust. See pilt oli väga huvitav ja põnev, sest kus on vähegi soojem, seda oli kohe näha.

Valmar rääkis lastele oma kooliteest ning sellest, kuidas temast sai ohujõudude piloot. Ta rääkis veel õppustest ning suurte tulekahjude kustutamisest soodes ja rabades. Sinna ei pääse ju ligi ükski auto, kustutada saab ainult õhust. Valmar näitas ka videot suurematest põlengutest Eestis ning nende kustutamisest lennukitelt ja helikopteritelt. Veel saime teada, et helikopter on neli aastat vana ja kulutab ühe liitri kütust minutis.

Küsimusele, mida on vaja koolis lisaks kõigile õppeainetele veel väga hästi teada ja tunda, vastas ta, et füüsika, matemaatika ja inglise keel. Suhelda tuleb tihti ka inglise keeles ja tööga seotult tuleb sageli viibida välismaal. Vahe-tult enne Sürgavere tulekut saabus ta just USA-st.

Põnevad tunnid Sürgaveres möödusid väga kiiresti. Lubati ka küsimusi küsida - viimaseid tuli päris palju.

Viimasele väikemehe küsimusele, et miks helikopter ei pea hoogu võtma, kui ta õhku tõuseb, ei osanud aga ka Valmar lapsele arusaadavas keeles vastata. Täiskas-

vanule seletad asja ära, aga lapsega läheb raskeks. See on siiski suurte meeste maailm, millest saadakse aru ja mõistetakse alles siis, kui oled ennast asjaga kurssi viinud.

Valmarist õhkus asjalikkust ja meelegiindlust. Mees teab, mis mees teeb! Teda kuulati huviga ja suure mõnuga ning vaiksest.

Palusime Valmarilt ka mõned read meie kooli külalisteraamatusse. Need olid tagasihoidlikud ja siirad sõnad: „Aitäh kutsumast ja oli väga tore. Hoidke ikka oma kõrget taset, sest mind see aitab.“ Kas saab veel olla paremat tunnustust koolile ja sellele töötajatele, kes kunagi teda õpetasid. Aga paraku on asjalood ikka niimoodi, et tunnustus tehtud tööle ilmutab ennast ikka aastate pärast ja enamasti just tagasihoidlikult öeldud sõnades. Aitäh õpetajad!

Aires Pöder

Sellega presidendi üleskutses „Tagasi kooli“ Sürgavere koolilaste jaoks veel ei lõppenud.

Juba 19. veebruaril oli meie koolis järgmine vilistlane - Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna juhataja Ave Matsin.

5. - 7. klassi tüdrukud said teada, millised olid muinasaja riidetumistavad ning milliseid lisandeid ehk praeguse aja aksessuaare kasutati (sõba, pross, sõlg, sõrmus, nuga). Nuga oli igapäevaelus väga oluline mitte ainult meeste vaid ka naiste jaoks ja seda kanti

võöl. Samuti tutvustas ta erinevaid kangaste värvimiseks kasutatavaid looduslikke materjale.

Tutvustus oli praktiline - kõik võisid asju vaadata ja katsuda ning kaks tüdrukut said vastava ajastu riideid selgagi proovida.

23. veebruaril oli väga tegus päev ning vilistlasi majas palju. Tunde andsid järgmised külalised: Teele Mikk, Krista Aidak ja Vahur Vingisaar.

Lapsed kuulasid neid grupiti - 1. - 3. klass kuulasid Teele omandatud kogemust Jaapanist, mida saab järjejutuna lugeda ka Leolest. Lõpuks oli kõigil õpilastel ja õpetajatel võimalus tegeleda origami'ga. Eesti keeles öelduna volditi hüppavat konna.

4. - 6. klass kuulas Vahuri kogemust sellest, kui tähtis on põllumehele muld ja tehnika. Tema juttu ilmestasid pildid erinevast tehnikast ning mullaproovigi oli kaasa võetud. Samuti rääkis ta, kus seda ametit võimalik omandada on.

7. - 9. klass kuulas Krista juttu keskkonnakaitsest. Ta andis lühikäsitöö, millele keskonnaministeerium tegeleb ning millised ametid on ministeeriumi alluvuses. Lapsed said aimu ka sellest, mis lähitulevikus plaanis on - 2023. aastal tööle hakkav tuumaelektrijaam. Kristal olid kaasas looduslikult toodetud limonaad ning šokolaad, mida kohalolijad ka proovida said.

Külliky Lohu



Kopteri uudistajad

FOTO: Merit Varblane

Veebruar Kildu koolis

12. veebruaril toimus üritus „Sõber koer“. Külla tulid Viljandi loomade varjupaiga töötajad ja 6 kuune kutsikas. Kohtumise peateemaks oli hoolitsemine lemmikloomade eest, aga tähelepanu juhiti ka sellele, kuidas meie igapäevane käitumine mõjutab kodu- ja metsloomi. Kõik vajavad hoolitsust ja tähelepanu.

13. veebruaril tähistasime koolis sõbrapäeva. Sellel aastal oli sõbrapäeva postkontoris igal klassil oma postkast, mille nad olid ise meisterdanud ja kaunistanud. Vanemate klasside õpilased üllatasid sõpru loosiga võetud klassis. Väljas oli ka näitus sõbrapäeva kingitustest.

17. veebruaril toimus „Energiasäästliku kooli“ projekti raames sussipäev. Selle päeva käigus säästisime kooli põrandaid, koristajaid ja kindlasti hoidsime kokku põrandate pesuks vajaminevate puhastusvahendite arvelt. Oli taas üks omamoodi huvitav päev.

Samal päeval kohtus kunstnik Anu Raud Kildu kooli perega. Kooli saalis avati näitus Anu Raua vaibakavanditest. Vastne Viljandi kõrgeima tunnustuse - Vapimärgi laureaat Anu Raud kõneles lastele oma vaipadest ja teda inspireerinud loodusest.

23. veebruaril oli Kildu koolis sünnimusterohke.

Esiteks tuli kampaania „Tagasi kooli!“ ja Kildu 100 ürituste raa-

mes vanemate klasside õpilastega kohtuma kooli vilistlane, tänane Eesti Vabariigi Kaitseväe kolonelleitnant Aivar Jaeski. Ta rääkis oma sõjamehetööst nii Eestis, Iraagis kui ka Afganistanis ja demonstreeris kaitseväes kasutusel olevaid erinevaid mündreid ja relvi. Lapsed kuulasid seda kõike suure huviga.

Samal ajal toimus algklasside õpilastele tund, kus 2. ja 3. klassi lapsed näitasid oma esitlusi Eesti Vabariigi sümbolitest ja lemmikautodest ning õpetajate toetusel arutleti viisakaks olemise teemal.

EV aastapäeva aktusel kuulutati lisaks kontserdile ja pidupäevakõnele välja Kildu kooli Aasta Õpetaja ja Aasta Õpilase tiitli ja aumärgi saajad. Valituks osutusid kooli kauaaegne kunsti- ja käsitööõpetaja Tiina Janter ning 9. klassi õpilane Eisi Kõiv.

Päeva lõpetas rahvamuusika helide saatel kulgenud direktori vastuvõtt kooli töötajatele, edukamatele õpilastele ja nende vanematele.

Enc Adams
huvijuht



Sussipäeval Kildu koolis

FOTO: Enc Adams



Teeninduse kunst

Teenindus on kunst. Selle kunstiliigi võlu peitub inimeste vastastikusel suhtlemises. Teeninduses suhtlevad ning teeninduse kvaliteedi loovad teenindaja ja klient. Teeninduse sisuks on probleemide lahendamine mõlemale osapoolale kasulikult. Et teenindus sujuks ning nii klient kui teenindaja end hästi tunneks, ei olegi väga palju vaja.

Vaadeldes väljendit *teenindamine*, leiame selles mitu sõna: liiks sõnale *teeninda* sisalduvad seal veel sõnad *teeni* ja *mine*. Targad ettevõtjad mõistavad, et praeguses muutunud majandussituatsioonis on professionaalne teenindus võti klientide hoidmiseks ning võimaluseks raha teenida, selleks tuleb aga klientidele senisest veelgi lähemale minna (loe: klientide vajadused välja selgitada ja vastavasti teenuseid klientidele sobival viisil pakuda). Samas on kliendid, kes väärtustavad vastastikku lugupidavat ja kasulikku teeninduslikku suhtlemist, nõus teenindajale poolele teele vastu minema.

Suhtlemise kuldreegel on, et käitu teistega nii nagu sooviksid, et sinuga käitutaks. Niisiis - pakuge teenindajana sellist teenindust nagu kliendina kogeda

sooviksite ning olles kliendi rollis, suhtuge teenindajasse nii, millise kohtlemise osaliseks tahaksite ise saada.

Märts on teatrikuu, naistepäeva kuu ja kevade alguse kuu, aga ka üleriigiline hea teeninduse kuu. **Hea teeninduse kuu raames kutsutakse inimesi rohkem märkama meeldivat teenindust, jagama positiivset tagasisidet ja tunnustama vahvaid teenindajaid meie ümber. Kampaanias KIIDA TEENINDAJAT osalevad teenindusettevõtteid paigaldavad teeninduskohtadesse kampaania sümbollikaga materjale, plakateid, tagasiside postkaste, kuhu on võimalik jätta kiiduteade.**

Muutke nii enda kui teenindajate päev säravaks ja kiitke tublisid teenindajaid!

Kõigile mõnusat teeninduskuud soovides

**Tiina Ardel
Miljan Kalmus
Olustvere Teenindus- ja
Maamajanduskooli
klienditeeninduse õpetajad**



Koostööprojekt

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool on partneriks Tallinna Teeninduskoolile ja Integratsiooni Sihtasutusele. 2. veebruaril alustasime projekti „Keeleõppe arendamise programm“, mida rahastab Integratsiooni SA läbi Euroopa Sotsiaalfondi. Võtame vastu, organiseerime erialast praktikat, sisustame vaba aega ja tutvustame Viljandi maakonda 20-le vene keelt emakeeleks kõnelevale Tallinna Teeninduskooli koka eriala õpilasele.

2. veebruaril saabus esimene grupp: 3 tüdrukut - Alina, Vitalia, Viktoria ja 2 poissi - Dmitri ja Aleksandr. Olustvere TMK poolt on soovitud tugipilastena eakaaslaste toeks ja abiks olla Lauri Sarikas koka eriala II kursusel ja Villu Läne koka eriala I kursusel.

Praktika juhendaja Helja Kääri sõnul on praktikandid lahtiste kätega, töökad ja erialast huvitatud noored. Huvijuhut Anu Kivi sõnul on nad eestikeelsest keskkonnast õhtuks väsinud, aga vaatamata sellele osalevad meie kooli poolt organiseeritud üritustel. Käidud on kinos, Ugala teatris, bowlingut mängimas, Viljandis

jalutamas, tähetornis „Orion“, ratsutamas ja koos meie kooli õpilastega õhtuti palli mängimas.

Olustvere TMK turismikorralduse I kursuse giiditöö eriala õpetaja Aino Saavaste juhendamisel organiseeriti 12. veebruaril vahetusõpilastele Viljandi maakonda tutvustav ekskursioon. Noortest polnud keegi enne siinkandis käinud ja neil polnud aimugi, kus elab meie president.

Tallinnast tulnud noored on juba ka meediaorbiiti sattunud - saabumispäeval andsid nad inter-vjuud Kalev Sport kanalile ja en-ne projekti algust oli juba Sakala veergudelgi artikkel.

Teine grupp praktikante saabus 16. veebruaril, kolmas 2. märtsil ja viimane, neljas grupp tuleb 16. märtsil.

Oleme veendunud, et selline riigisisene õpilastevahetus on huvipakkuv ja arendav kõigile osapooltele. Elame ju ühes riigis, aga teame üksteisest nii vähe. Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli õpilastele pakub Tallinna Teeninduskool vajadusel ettevõttepraktika ajaks soodsatel tingimustel ööbimisvõimalust Tallinnas.

Janika Kivistik



Tallinna Teeninduskooli tüdrukud Olustvere sööklas

FOTO: Leili Kuusk

Minu lugu Jaapanist

Algus Leoles nr 106

Üldiselt Jaapanis liipritel liikuvad sõiduvahendid käivad täpselt nagu kellavärk ning sõita saab igale poole üle riigi. Tokyo metroo teenindab päevas miljoneid inimesi ning kõige rahvarohkemal ajal seisavad metroovagunite uste juures vagunisajaatjad, valged kindad käes, ning pressivad inimesi sisse. Metroos on aga eriti mõeldud pimedate ja invaliidide vajadustele. Trepikäsipuud on alati kahekordsed, üks siis kõrgemal ning teine madalamal. Perroonile on kantud umbes poole meetri laiune munakivi taoline kummist riba et vaegnäijad selle järgi rongi usteni oskaks minna. Rongis sees on aga mõeldud hästi ka nägijate peale. Istekohtade kohal asuvad koti riulid, millele pealt soovijad alati värskeid ajalehti ja koomikseid lugeda saavad. Kuid sellegipoolest olen ma veendunud, et enamus jaapanlasi kas magavad rongis või klõbistavad oma telefoni, mis tundub, et võimaldavad tõesti kõike. Üks asi, mis alguses mind hommikustes ülerahvastatud rongides häiris, oli see, kuidas inimesed nina lurasid. Nimelt on avalikus kohas nina nuuskamine äärmiselt ropp ja

hoopis kenam on nende meelest nina luristada. „Jube!“ mõtlesin ma tol korral.

Täna on minu aasta Jaapanis läbi ning tulin seal tagasi, kaasas tohtu kogemuste ja mälestuste koorem. Jaapanis olles ei õppinud ma üksnes tundma jaapani kultuuri ja tavasid, vaid ma õppisin rohkem tundma ka Eestit, eestlasi

ja iseenast. Jaapan on teistsugune kui Eesti, kuid siiski ei saa me nende kombeid neile halvaks panna. Nemad on jaapanlased, meie oleme eestlased. Kõik asjad on suhtelised. Jaapan oli tõesti võrratu ja ma ei kahetse iial, et ma sinna läksin!

Teete Mikk



Koos teetseremoonia õpetajaga

FOTO: Erakogust

Suure-Jaani raamatukogu 100 1909 - 2009

KAKS KAPPI

„Kahte kappi on ühetassa majas tarvis: leivakappi ja ramatokappi. ...

Iggas majas peaks ramatokappi, iggas koggokonna majas laenoramatokoggo olema.

Teadmine on väggi, jõud, tugevus, ja see tulleb lugemisest.“

(Johann Voldemar Jannsen)

19. sajandil said alguse eestikeelse kirjandusega raamatukogud. Esimene eesti soost raamatute koguja oli raamatukõitja Mihkel Jürgens Pärnust. Vaatamata sellele, et tema majanduslik olukord oli väga kehv, pühendus ta alates 1852. aastast erakordse viisadusega raamatute kogumisele. Jürgensi raamatukogu kataloogi 1864. aasta väljaande eessõnast saame lugeda aga kogumiskoguste kohta: „Üht Eesti keele „Ramatokoggo“ assutada, on tõeste üks raske ette võtmine! - Ja raskem veel kui mõnni Eestlane jõuaks sedda uskuda. - Otsi esmalt nende ramatute nimmed ülles, mis kahhe kolme saea aasta eest on trükitud; hakka siis veel neid wanna rissusid kokko otsima - mis Eestlased narruks ja räbballaks rebbinud! Wata siis järrel, kas so nup, kui sul kassinaste warra sees on, mitte kihhama ei hakka?!“

Suure-Jaanis oli õnneks olemas KAKS kanget KAPPI - Joosep ja Hans, tänu kellele alustati „raamatute kogumise“ ka siin.

Joosep Kapp asus Suure-Jaani 1853. aastal, sellest alates on Suure-Jaani areng seotud just Kappide nimega. Joosep Kapp oli silmapaistev ärkamisaja tegelane, kelle tegevus ulatus kaugele üle kodukihelkonna piiride. Ta oli Eesti Kirjameeste Seltsi eestseisuse liige, Aleksandrikooli peakomitee liige, andis välja kooliraamatuid.

„Kõik esimesed märkimisväärsed seltskondlikud üritused Suure-Jaanis, nagu kihelkonna laulukoori ellukutsumine, pasunakoori asutamine, esimesed näidenditekkanded kohapeal jne, on toimunud peamiselt vaid Joosep Kapi isiklikul algatusel ja juhtimisel. 1887. aastal asutati tema algatusel kohalik laulu- ja mänguselts „Ilmatar“, mis varsti kujunes juhtivaks organisatsiooniks kohapealse kultuurielus...“ („Sakala“ 22. aprill 1938, H. Helm)

Joosep Kapi elutöö otseseks jätkajaks sai poeg **Hans Kapp**, kes pühendas samuti kogu elu Suure-Jaanile. „Hans Kapi avalik tegevus on nii mitmekülgne olnud, et on raske lühidalt ära öelda, mida kõike ta on Suure-Jaanile andnud. ... Kohapeal pole oieti ainustki tähtsat organisatsiooni, mille tegevus poleks nii või teisiti seotud Hans Kapi nimega.“ („Sakala“ 22. aprill 1938, H. Helm) 1907. aastal muudeti „Ilmatar“ lauluseltsist hariduseltsiks, mille põhikirjas oli, et seltsil on lubatud muuhulgas ka raamatukogu asutada. Hans Kapp, kes oli propageerinud raamatukogu asutamist terves reas kones, sai lõpuks asuda oma kavatsust teostama. Seltsi poolt läbi viidud korjandustega saadi asutamiskapitaliks kokku 200 rubla, osteti raamatud, hangiti raamatukogu avamiseks vajalikud load ja seltsi 28. juuni 1909. aasta koosolekul otsustati, et raamatute laenutamine võib alata.

Kuidas see kõik täpsemalt oli, kuulete, kui tulete **9. aprillil 2009** kell **12** Suure-Jaani Linnaraamatukokku, kus toimuvad „Lepakose Lugemised“.

„Lepakose Lugemiste“ algatajaks oli põllumajan-

dusteaduse doktor, professor Jaan Lepajõe, kelle sünnikodu asub Suure-Jaani lähisel Lepakosel. Jaan Lepajõe tegeles Suure-Jaani ja selle lähipiirkonna kultuuriloo uurimise ja tutvustamisega. Aastatel 1992 - 1998 toimusid koduloo- ja rahvuskultuurialased talusümposioonid „Lepakose Lugemised“ Lepakosel, Hüpassaares ja Suure-Jaanis. Seekordsed „Lepakose Lugemised“ tahame pühendada Jaan Lepajõe mälestusele, kelle surmast möödub 9. aprillil 10 aastat. Läbivaks teemaks on „Raamat ja raamatukogu osa Eesti kultuuriloos“. Neil teemadel vestlevad Kalle Küttis, Peeter Olesk, Aimur Joandi ja Evi Valdmaa. Olete oodatud kuulama ja kaasa rääkima.

Alates aprillist on raamatukogu keldrikorrusel avatud juubelinäitus „**Sajand Suure-Jaani raamatukogus**“, kuhu ootame samuti arvukalt külastajaid.

Suure-Jaani Linnaraamatukogu 100. sünnipäeva tähistamine kulmineerub aga 11. juulil suure „Pidu-õhtuga“ vabas looduses. Olete kõik lahkesti palutud.

„Minno aialikko ello surem rõõm on omma „Ramato-koggo“ kasvatada...“

(Mihkel Jürgens)

Piret Luup

Nurgakivi panek



17. veebruaril pandi Olustveres nurgakivi Teenindus- ja Maamajanduskooli ühiselamule, mida juba rohkem kui kakskümmend aastat oodatud.

Vundamendinurgas oleva paneeli avausse asetab kapsli maavanem Kalle Küttis.

FOTO: Leili Kuusk

5 küsimust

Suure-Jaani vallast (2)

Eelmiste küsimuste õiged vastused:

1. August Maramaa
2. Joosep Kapp
3. Ilmar Aver ja Villem Kapp
4. Ants Veldi
5. Kristi Peterson

Kõige rohkem õigeid vastuseid oli sel korral Mare Laasil.

4. Jüri Hanseni küsimused:

1. Ta on enda kohta öelnud: „Võid mind kutsuda ka Wanna Matz, olen juba nii vana küll“. Sünninud on ta 31. augustil 1920 Suure-Jaanis. Ta oli 1938. aastal esimene Suure-Jaani malemeister. Kes?
2. Karl Pukk, Jaan Adamson, Mart Ant, Madis Raabe ja Jaan Mark - mis neid ühendab?
3. Suure-Jaani kiriklaast pärineb üks Eesti vanimaid ratasriste. Ratasrist oli pühendatud legendi järgi naisele, kes Liivi sõja ajal pesi ja rietas katku surnuid. Milline tekst on sellel ristil?
4. Seda küla on esimest korda mainitud Vastemõisa riigimõisale kuuluva väikese külanä 1583. aastal. Millist küla?
5. Kool asutati Viljandi TK Haridusosakonna korraldusega 1946. aastal ja tegevuse lõpetas Suure-Jaani rajooni TK otsusega 14. augustist 1958. 1947. aastal kasutas kooli 20 õpilast internaatil. Kooli majanduslik seis oli suhteliselt nõrk. Kooli inventari hulka on algusaastatel kuulunud 4 pikka lauda ja 4 pikka pinki ning 1 tahvel. Millisest koolist on jutt?

Vastuseid ootame hiljemalt 23. märtsiks aadressil Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani või leili@s suure-jaani.ee. Palun lisage kontaktandmed, et saaksime teiega ühendust võtta, kui osutute parimaks vastajaks või loosiõnn teile naeratab.

Edukat vastamist!

Vastemõisa IV jäärajasõiduvõistlused

15. veebruaril 2009 toimus Vastemõisa järvel mõõduvõtmise jäärajasõidus. Võisteldi seitsmes klassis: esivedu lamellrehvidega, tagavedu lamellrehvidega, esivedu naastrehevidega, tagavedu naastrehevidega, naisteklass - olenemata auto vedavast sillast ja rehvidest, kuni 16 aastased võidusõitjad koos vanema kaassõitjaga, nelivedu ja spetsiaalklass. Võistlejaid oli kokku 28. Igast klassist said kolm paremat auhinnat ja diplomi:

Esivedu (lamellrehvid): 1. koht Tarmo Saar (52,74), 2. koht German Drozdov (54,31), 3. koht Mart Tiidemann (55,48).

Tagavedu (lamellrehvid): 1. koht Siim Kruuse (58,81) - ainus võistleja.

Esivedu (naastrehvivid): 1. koht Gert Kähr (46,00) - see oli päeva parim aeg, 2. koht Janar Tammai (47,65), 3. koht Aivar Siimon (49,06).

Tagavedu (naastrehvivid): 1. koht Kaido Kaarna (52,69), 2. koht Eldur Teearu (53,30), 3. koht Rauno Mankin (59,39).

Naised: 1. koht Tiit Elbing (54,97), 2. koht Triin Tiidemann (1,00,78), 3. koht Janika Joa (1,02,29).

Kuni 16 aastased: 1. koht Tairo Mikk (51,46), 2. koht Margus Teearu (57,95), 3. koht Arko Akenberg (58,10).

Nelivedu: 1. koht Tamur Mikk (50,62), 2. koht Kaur Mikkor (50,95), 3. koht Jorma Helimets (52,69).

Spetsiaalklassis sõitsid bagiga Raido Elbing (34,02) ja Rainer Elbing (37,57).

Võistlusraja ettevalmistajate, võistluste korraldaja, peakohtunik ja peasponsor oli Raido Elbing. Võistluste abikohtunik oli Janika Joa. Võistlust kommenteeris Vastemõisa rahvamaja juhataja Rein Luup. Samal ajal kui üle 5000 suusataja sõitsid Tartu maratonil, käis äge lahing Vastemõisa rahvamaja juures asuval järvel, kus motospori huvilisi jätkus nii autodega kihutama kui ka sõitu pealt vaatama. Ka lastel oli tegevust küllaga, sest kõrge liumägi oli igati korralik ja sealt alla kihutamine andis kõigile "tiivad". Meeldiv oli tõdeda, et traditsiooniline Vastemõisa jäärajasõit sai sellel aastal jälle üle pika aja taas kord toimuda. Vahepealsetel aastatel ei ole korralikku suusailmagi olnud, rääkimata siis jäärajasõidu võimalustest. Hoiame kõik põidlad peos, et ka järgmiste aastate talvekuud on talve väärilised ja kohtume aastal 2010 Vastemõisa V jäärajasõiduvõistlustel!

Raido Elbing
võistluste korraldaja

Lõbus vastlapäev Sürgaveres

21. veebruaril korraldas MTÜ Sürgavere Küla Selts vastlapäeva ürituse. Kella kaheks päeval kogunes külarahvas kruusaauku, et ühiselt veeta meeleolukas päev vastlapäeva meeleolukas päev vastlapäevale kohaste võistluste ja liulaskmisega.

Ilm oli imeilus ja päikseline - paremat oleks olnud raske soovida. „Nagu näete - ilm on kinni makstud!“ lausus muigamisega külanem Eero Jännes oma avakõnes, soovides ühtlasi kõigile pikka liugu ja lõbusat võistlemist.

Teatevõistlusi korraldati nii lastele kui peredele. Võisteldi pikima liulaskmisega, aja peale märke ronimises ja saanisõidus, kus kõigepealt sõideti saaniga mäest alla ja siis lükatitõmmati saan tagasi mäele. Lustiti ka mootorsaania sõites ning tuhiseti mäest alla ko-

dunt kaasa võetud keldude ning suuskadega. Lõbus oli nii teatevõistlustest osavõtjatel kui pealtvaatajatel, kes võistlejaile kaasa elasid. Suurt eluvust tekitas mitmemehesuuskadel neljakesi ühte sammu astudes finišijooni poole suusatamine, mis osutus arvatust raskemaks - kukuti ja tõusti... ja kukuti taas. Aga just need väikesed viperused andsidki võistlustele õige värvi ja vürtsi. Ning kui keegi juhtus pikima liulaskmisel kukkuma, pälvis ta sellegipoolest marulise applausi - stiilipunktide eest.

Saanisõit lumisel väljal oli aga seekord sootuks isesugune - nimelt vedas saani enese järel diisliit rüüüpav tulipunast karva raudsuku. Ja just saanisõitjate seast kostusid selle päeva valjemad kilked ja heledaimad naeruhelid.

Kui võistlused võisteldud, autasustati tublimaid tänukirjadega, tortide ja kompvekkidega. Päeva lõpuks pakuti kuuma teed, soolaube, seajalgu ja vastlakukkeid.

See oli igati õnnestunud



Saaniga tagasi mäele

FOTO: Erakogust

Sürgavere ja Surju kooli sõpruskohtumine

Käisime külaskäigul Pärnemaal Surju Põhikoolis. Meie koolid on õpilaste arvult enam-vähem ühesuurused. Surjukatel on ilus suur koolimaja ja tore koolirahvas.

Meid võtsid vastu lahkend Surju lapsed ja õpetajad. Kõigepealt kogunesime kooli saali, kus meid tervitati ning jaotati erinevatesse töötubadesse. Töötubasid oli päris palju: kunsti ja meisterdamise, käsitöö, mängu, pranglimise, kokanduse, spordi, muusika, inglise keele ja meedia töötuba. Töötubades peeti võistlusi ja tegeleti uute ja põnevate asjadega õppimisega. Eriti tihe rebimine toimus pranglimise töötoas, kus mõlemad koolid võtsid

mõõtu vastavalt vanusegruppidele. Kahe kooli peale saavutas konkurentsituult parima tulemuse meie kooli 3. klassi poiss Joel.

Väga mookamööda oli kokkamise töötuba, kus valmistati omal käel muffineid, mis pärast ka ära söödi.

Asjalik oli ka ministrite töötuba, kus Surju kooli Oma Riik jagas kogemusi Sürgavere kooli Oma Riigi ministritele. Meie kooli Oma Riik on alles loomisel ja igasugune toetav tegevus on teretulnud. Surjukad rääkisid meile, millega nemad tegelevad ja jagasid häid näpunäiteid meie ministritele.

Pärast töötubasid oli planeeritud ühine lõunasöök supi,

saiakeste ja morsiga. Kui lõuna söödud, koguneti saali ja sai nautida mõlema kooli etteasteid. Surjukatel oli ette valmistatud näidend ja suurte poiste võimlemiskava, meie kooli lapsed esinesid laulu- ja tantsu-etteastetega.

Kui kavad esitatud, kirjutasid Surju kooli Oma Riigi president ja peaminister ning meie kooli president ja peaminister alla ühishuvide deklaratsioonile, mis tähendas seda, et Surju ja Sürgavere kooli Omad Riigid teevad tulevikus reaalset koostööd.

Kui koostöölepe oli alla kirjutatud, astus lavale õhtune peaesineja ansambel Rockhouse. See Viljandist pärit an-

sambel andis igati läheda kontserdi. Kes tahtis, see rokkis kaasa, kes tahtis, see kuulas niisama. Ansambel lubas ka oma kodulehele üles riputada pildid sellest kontserdist.

Heidi Raba

Pärast kontserti oli veel vahva disko. Päev Surjus oli igati lahe, tegime surjukatega koostööd ja saime teada nii mõndagi nende tegemistest. Loodame, et pakkusime ise neile sedasama. Õhtul koju sõites olime väsinud, aga tuju oli sellegipoolest hea. Loodame kunagi jälle kohtuda.

Sürgavere kooli 5. klass

Eesti Äikesevaatlejate Võrk otsib uusi vaatlejaid

Juba neljandat aastat tegutsev Eesti Äikesevaatlejate Võrk otsib uusi huvilisi äikesevaatlusi teostama. Äikesevaatlustega võivad liituda kõik huvilised sõltumata vanusest ja tegevusalast. Oodatud on vaatlejad nii linnadest kui maapiirkonnast. Vaatluste läbiviimine ei eelda erialaste teadmiste ega mõõteriistade olemasolu, oluline on vaid huvi ja valmisolek äikese esinemise korral seda jälgida. Kõige olu-

lisemateks vaatlusteks on äikese esinemiskuupäevade ja kellaegade määramine. Selleks pole vaja muid instrumente peale tavalise kella. Samuti saavad äikesevaatlejad kaasa aidada info kogumisele ohtlike äikesenähtuste ja nende poolt tekitatud kahjustuste kohta oma kodupiirkonnas. Kõik registreerunud vaatlejad saavad aprilli algul tasuta vaatlusjuhendi ning vaatluslehed.

Huvilistel palutakse endast teada anda kuni 25. märtsini 2009 tavakirjaga aadressil Sven-Erik Enno, Tartu Ülikooli Geograafia osakond, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014, või e-posti teel aadressil seenno@ut.ee. Kirjas märkida kindlasti ära oma nimi ja täpne postiaadress. Rohkem infot äike-sevaatlejate võrgu kohta koos kokkuvõtetega eelmiste aastate vaatlustest on saadaval

Internetis aadressil <http://web.zone.ee/funnelcloud/cav.htm>.

Möödunud aastal tegutses Eestis 73 äike-sevaatlejat, kes teostasid kokku üle 1000 vaatluse. Viljandimaal oli mullu 4 vaatlejat, kes saatsid kokku 90 vaatlust.

Sven-Erik Enno

Kas eesti keel on elujõuline?

Paljud keeled on maailmast kadunud ja mitmed kaovad kindlasti tulevikus. Ka Eesti on piisavalt väike ja eestlasi piisavalt vähe, et kahelda meie keele püsijäämises.

Eesti keel on olnud tõsiselt väljasuremisohus. Enne ärkamisaega varjutas meie keelt oht täielikult kaduda, kuid tänu inimeste aktiivsusele risk möödus. Koguti ja pandi kirja rahvajutte ning korraldati esimene üldlaulupidu, need tegevused mõjutasid eesti rahvast tugevalt. Nähti, et eestlasi on seni arvatust rohkem ning hakati suuremat tähelepanu pöörama rahvusele. Tulemuse-na kadus oht, et eesti keel vajub unustusse.

Keele vitaalsus sõltub inimeste hinnangust. Kui keele kõneleja jääb keelest ja ka keeleruumist positiivne mulje, kasutab ta seda meeleldi. Rahva hinnangut mõjutab näiteks riigi majandus, poliitika, kultuur, haridus ja keele ajaga kaasas käimine.

Eesti majandusel ja rahva jõukusel läheb küllalt hästi, mis lubab oletada sama ka keele kohta. Soodne majanduslik olukord oli üks põhjusi, mis soosis ärkamisaajal meie keele jätkusuutlikkust - inimestel jäi eluks hädavajaliku soetamise kõrvalt raha ka eestikeelse kultuuri tarbimiseks. Õnneks on tänapäevalgi olukord positiivne: rahvas käib palju teatris, ilmub rohkelt eesti autorite teoseid, tõlgitakse välisautorite töid, luuakse oma keelset popmuusikat ning edeneb eesti filmikunst. Kuna eestlased saavad kõrgetasemelist kultuuri omakeelsena nautida, annab see kindlasti positiivse mõjutuse meie keele hinnangule.

Väga tähtis on keele vitaalsuse kujunemises hariduse osa. Just see, kuidas lapsed õpivad emakeelt, mõjutab, mil viisil räägitakse eesti keelt tulevikus. Sellega peaaegu sama oluline on eestikeelse kõrghariduse andmine. Kui üli-

koolides ei saaks eesti keeles õppida, oleks see kindlasti signaaliks, et meie keelel pole tulevikku ja see hääbuks õige pea.

Kuna aeg läheb edasi, peab ka keel uuenema. Vastasel juhul jätab see inimestele igane-nud mulje, sest keel ei võimalda kõneleja moodsatest asjadest või tundub lihtsalt kohmakas ja arhailine. Eesti keeles on pidevalt toimunud väikesed muutused grammatika või sõnade uuenemise näol. Paar aastat tagasi välja antud ja tublisti täienenud "Õigekeelsussõnaraamat" tõestab, et progress toimub ka tänasel päeval.

Eesti keel on kindlasti elujõuline ja sel on tulevikku, kuna eestlased tahavad selles keeles rääkida.

Villem Voormansik
Suure-Jaani Gümnaasiumi
11.a klass

Sõnad

Sõnad on ühed imelikud asjad. Nende abil saavad inimesed suhelda. Nende abil valmistatakse teineteisele heameelt, kuid samas tehakse sõnadega tihti ka haiget.

Ei kujuta ette, kui meil ei oleks sõnu, millest vormida lauseid ja lausetest juttu. Siis me oleksime nagu loomad. Suhtleksime peamiselt kehakeele ja ilmete abil, vahel üksikuid häälsusi kasutades.

Aga õnneks me oleme inimesed ja lisaks loomadele sarnasele käitumisele oskame meie ka päriselt rääkida ja sõnu kasutada. Nii me saame teineteist palju paremini mõista ja arusaamatusi vältida.

Veel saab sõnade abil teist inimest rohkem tundma õppida. On ju selge, et erinevatel inimestel on erinev sõnakasutus ja sõnavara.

Kerttu Pakkonen
Suure-Jaani Gümnaasiumi
9.b klass



LAHMUSE KOOL

Kõik, kes on töötanud ja/või õppinud
Lahmuse Koolis, on oodatud
LAHMUSE HARIDUSELU
160. AASTAPÄEVA
TÄHISTAMISELE
25. aprillil 2009.
Info 4371293 ja kodulehel
<http://www.lahmuse.edu.ee/>

Suure-Jaani Kultuurimaja annab teada
19. märtsil

teatriühiskülastus Vanemuisesse - "Savoy ball",
21. märtsil kell 18
Suure-Jaani Bigbandi Kevadkontsert,
järgneb Meelespea klubi õhtu
25. märtsil kell 19
Arturi Juures koos Naisteklubi MARI,
kuulame reisimuljeid Bhutanist.

TÄNAME



aastapäeva aktusele kaasaitajaid
ja ansambel Meelespead ning
dirigent Riina Mankinit,
Puhkpilliorkestrit,
orkestrivanem Uno Jürissoni
ning Margus Mankinit
meeleoluka aastapäevakontserdi eest.
Suure-Jaani Kultuurimaja

Vastemõisa Rahvamajas

24. märtsil kell 19
TEATRIÕHTU

Vana Baskini Teatri komöödia "Kes aevastas?"
Pääse 150.-, pensionäridele ja õpilastele 125.-

27. märtsil kell 21
TANTSUÕHTU

ansambliga "Lehmakommionud"
Pääse 100.-

Suure-Jaani Linnaraamatukogus lastele:

13. märtsil **EMAKEELEPÄEVA** puhul
vanade lasteraamatute näitus

"Kerisin sõnad kerasse, panin laulud palmikusse"

20. märtsil kell 17 **JUTUVESTMISPÄEV**

2. aprillil kell 15 **LASTERAAMATUPÄEV**

Ootame teid külla!

Lp Vastemõisa piirkonna loomaomanikud

Sel aastal toimub

marutaudi vastu vaksineerimine järgnevalt:

29. märts - Kobruvere küla

5. aprill - Vastemõisa küla

(kell 10 endise arstipunkti parklas)

12. aprill - Lemmakõnnu, Kildu,

Ilbaku, Paclama, Sandra külad

19. aprill - Ivaski küla

26. aprill - Metsküla küla

Loomapidaja on kohustatud vaksineerima oma
koerad ja kassid marutaudi vastu igal aastal kogu
looma eluea jooksul.

Kompenseerimaks sõidukulu, maksab loomade
vaksineerimine (olenemata nende arvust)
omanikule 25 krooni.

Eraldi väljakutsel väljapool ringiaegu tuleb omanikul
tasuda sõidukulu 5 krooni/km.

Info 435 8511, 5340 8202 Aide Vendla

Mitmed toredad **kiisud**

ootavad endale head ja
hoolivat kodu:

www.hot.ee/viljandikassid



Müüa küttepuid

Märg lepp 30, 40 ja 50 cm

Transport tasuta
Telefon 5691 9084

Ukselukkude ja -tarvikute müük ning paigaldus.

Uste müük ning paigaldus.

Läbipääsusüsteemid, lukustusprojektid.

Võtmete valmistamine (ka autodele).

Avamisteenus (kodud, autod) avariiolekorras.

Hetkel tooted ning võtmete valmistamine saadaval
aadressil

Leola 53, Viljandi, kaupluses Decora.

Info GSM 513 2226 Marek Noot



SALVA
KINDLUSTUS

Annan konsultatsiooni
kõigis kindlustusliikides.

Samas kindlustuslepingute sõlmimine.
Telefonid 433 4186, 5635 6178, Eeri Palu
Viljandi ja Valga esinduse juhataja



Parimad autokaubad - **FIXUS!**

Autoremont (sillastend, keretööd.
Mootoriremont)

Varuosad Diagnostika
Autokeemia Lahtised õlid
Autopesu (talveks auto korda)
Kinnitusvahendid (WÜRTH)
Liikluskindlustus (SALVA)
Arnika pürotehnika

LEHOLA VARAHALDUS OÜ
PÄRNU TN 10 SUURE-JAANI
Telefonid 437 2222, 505 4710
www.lv.ee

Õnnitleme
lapse sünni puhul!

Ly Pollmannil
sündis tütar MERILY

Tjorven-Hele ja Meelis Soometsal
sündis poeg JONATAN

Eve Mikul
sündis tütar ETHEL

Liina ja Urmet Nahksepal
sündis poeg RASMUS

Angela Artlal ja Rainer Sassiadil
sündis tütar ANETE Artla

Eret Kuldketil ja Kalmer Andersonil
sündis KARMEN Anderson



Mälestame

KÄTE SAAR 26.01.1915-03.02.2009
NIINA PETROVA 05.07.1929-15.02.2009
LEMBIT KEES 06.03.1958-17.02.2009
LEIDA IRA 18.07.1919-19.02.2009
EVI MÄNNI 12.07.1933-20.02.2009



ÕNNITLEME
SÜNNIPÄEVALAPSI!

LAURA USSAAR	30.03.1918	91
LEIDA SIMONLATSER	01.03.1921	88
LINDA KAIS	29.03.1921	88
JUTA HINTS	31.03.1921	88
HELMİ TÖNISSON	15.03.1922	87
JOHANNA FELDMANN	18.03.1922	87
LINDA SAARETS	12.03.1923	86
ANNA BELOVA	02.03.1925	84
VILMA MANKIN	08.03.1925	84
OSKAR MÖLDER	18.03.1925	84
JOHANNES MIKSON	26.03.1925	84
LINA VEIKAR	27.03.1925	84
ERNST PIIR	11.03.1926	83
MARIE SÄRG	25.03.1926	83
ELLEN-VILHELMINE RASTO	20.03.1927	82
ANETE LILLEMÄE	24.03.1927	82
ENDEL PEDANIK	07.03.1928	81
HELGI KOITLA	13.03.1928	81
LEIDA KÄRNER	18.03.1928	81
LINDA PÖLDES	18.03.1928	81
MARTA AKENPÄRG	27.03.1928	81
LINDA LEPIIK	28.03.1928	81
VALVE JÜRINDI	29.03.1928	81
AINO PÄEVA	04.03.1934	75
MAIMU TEPPER	13.03.1934	75
MILVI TOOMIK	17.03.1934	75
EVI FELDMANN	18.03.1934	75
MAI PRUUS	29.03.1934	75
ELDUR NORKROOS	15.03.1939	70
MARE RABA	28.03.1939	70
ERNST KOVAL	05.03.1944	65
AIN ELMİK	12.03.1944	65
BORIS KRÖLOV	03.03.1949	60
MARE PÖDER	05.03.1949	60
ENE METSTE	07.03.1949	60
VELLO SILLASTE	26.03.1949	60
PEETER KOITLA	27.03.1949	60
HELLE AALIK	27.03.1949	60
MAIE ANDERSON	29.03.1949	60
HELLE LILLEMÄE	01.03.1954	55
RIIDA RUNGI	01.03.1954	55
REIN SAEGA	05.03.1954	55
VELLE MÄNNIK	08.03.1954	55
TIIA REBANE	12.03.1954	55
TIINA UIBO	17.03.1954	55
LIIDIA MILJUKOVA	28.03.1954	55
ELMO VENDLA	04.03.1959	50
KARL RAJAMÄE	15.03.1959	50
AARNE KOLLIST	16.03.1959	50
ANTS KIKRE	17.03.1959	50
VALTER GLÜK	19.03.1959	50
ELMUR KASS	21.03.1959	50
EHA KALVIK	21.03.1959	50
ERIKA VÕSA	21.03.1959	50
URMAS KASELA	28.03.1959	50

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki)
hind:
ettevõtjal 150 krooni,
eraskul 15 krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva
kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu
26. kuupäevaks.
Toimetusel on õigus teksti redigeerida-
lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
Vali@estpak.ee

LEOLE

Suure-Jaani valla leht
ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee <http://www.suure-jaani.ee/leole>